

ALBINA

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU, P. Gârboviceanu, G. Coșbuc, Gen. P. V. Năsturel,
Gh. Adamescu, I. Otescu, P. Dulfu, V. S. Moga, N. Nicolaescu,
Gr. Teodossiu, C. C. Pop-Tașcă

Abonamentul în țară pe an . . . lei 5 || Abonam. în străinătate pe an lei 8
" " " " 6 luni " 3 || Un număr . . . . . 15 bani

Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
Manuscrisurile nepublicate se ard

Redacțiunea își rezervă dreptul ca, din articolele ce nu se vor putea publica în întregime, să dea numai extrase sau rezumate.

SUMARUL:

- I. Kalinderu, Discurs la Institutul „Otetelișeanu“. (*Cu vederea Institutului*).
Spiridon Popescu, De unde se vede cum părinții nu bagă de seamă la împodobirea copiilor cu cinste.
P. Dulfu, Păcală și Smeul. (*Cu 3 ilustrațiuni*).
I. Dragoslav, Dușmanul. (Sfârșit).
Biserica Sf. Gheorghe din Suceava. (*Cu 2 ilustrațiuni*).
V. S. Moga, Lucrările agricole în luna Iulie.
Dela frați: Adunarea dela Orăștie.
Starea agricolă a României la finele lunii Iunie 1911.
I. Căpățâneanu, Scrisoare către Redacție.
Bibliografie.

DIN ZIARE ȘI REVISTE:

Duceți-vă la oaste. — Scoaterea petelor.

PAGINA GLUMEAȚĂ:

Neculcea, La un șiret, un șiret și jumătate. (*Cu 4 ilustrațiuni*).

ACTIVITATEA SOCIALĂ A PREOȚILOR ȘI INVĂȚĂTORILOR

- I. Moțoiu, Cooperajia daneză. (Fine).
C. Ionescu, Din raportul adresat d-lui revizor școlar despre cursurile de grădinarie.
Aurel Bratu, Cooperativele școlare.
A. Oțoiu, Rolul social al cooperativelor sătești.

INSTITUTUL „OTETELESEANU“

În 22 și 23 crt. s'au ținut examenele la Institutul de fete „I. Oteteleșeanu“ dela Măgurele.

Au asistat, din partea Ministerului Instrucțiunii publice, D-na Evolceanu, iar din partea Academiei Române, ca delegați speciali d-nii Prof. Dr. V. Babeș și General Crăiniceanu, cum și d-nii Kalinderu și Hepites, membri în comisiunea Fundațiunii Oteteleșeanu.

Au mai fost d. Mihail Stamatie, revizor școlar și mai mulți părinți ai elevelor.

În întâia și a doua zi până la prânz s'au ascultat elevele și s'au vizitat institutul, iar după amiază s'a ținut obișnuita serbare de încheierea anului; conștând din poezii, jocuri gimnastice și cântece executate de eleve.

La sfârșit eleva M. Simionescu din clasa 5, în cuvinte bine simțite, a mulțumit corpului didactic, Academiei și d-lui Kalinderu pentru interesul fără preget ce le-a purtat.

D-na Evolceanu a arătat apoi scopul școlii în genere, iar în special al institutului Oteteleșeanu, la care a constatat reale progrese.

D-l Kalinderu, mulțumind, a rostit următoarea cuvântare:

Iubite Copile,

Vin totdeauna cu plăcere în mijlocul vostru.

Mai mult decât oricând mă bucură însă prilejul, ce-mi dau pentru aceasta examenele, căci pot prețui mai bine progresele pe care le-ați făcut.

De data aceasta eram apoi doritor să văd și măsura, în care v'ați asimilat cunoștințele prevăzute în noul program, deoarece, încă la încheierea anului școlar trecut, am observat că e cam încărcat. Am spus chiar că unele materii cer o revizuire radicală, iar altele o împărțire și un mod de predare, astfel ca să se poată înțelege mai ușor și să corespundă cât mai mult cerințelor viitorului vostru.

Pentru acest sfârșit Academia a numit o comisiune compusă din d-nii: Dr. C. I Istrati, dr. V. Babeș, D. Onciul și N. Iorga. D-niile lor s'au ocupat de revizuire, și întrunindu-se în două rânduri, au dat verbal d-șoarei directoare indicațiuni cum s'ar putea distribui și predă mai lesne parte din materii. Așa, la Economia Casnică, care se bazează pe științele naturale, fizice, chimice, etc, s'a făcut o distribuție a chestiunilor potrivit mentalității fiecărei clase. La Anatomia și Fiziologia omului, cu aplicație la igienă, medicină și farmacie domestică, s'a introdus o nouă sistematizare. Tot astfel la Istorie, la care s'a adăugat cunoștințe despre Doamnele Țării Românești și la Pedagogie.

Definitiv nu s'a stabilit încă niciuna din materii, și, e bine că s'a lăsat până se va vedea și rezultatele din acest an, pentru că un program, oricât de cu grije ar fi fost întocmit, practica găsește mai totdeauna ceva de îndreptat.

De altfel, revizuirea și orice modificare s'ar mai aduce, nu poate să fie decât în spiritul organizațiunii celei nouă, care a dobândit Institutului recunoașterea de către Ministerul Instrucțiunii Publice, și prin care, repet, nu s'a înțeles câtuși de puțin schimbarea rostului școlii. Singurul scop a fost de a da absolventelor un mijloc de traiu până la măritiș, îndeplinindu-se prin aceasta grija ce Academia trebuie să aibă pentru eleve și după terminarea școlii. Predând în acest chip, nu se urmează, apoi, decât intențiunii generosului Oteteleşeanu, care a prevăzut, nu numai educație, dar și ajutorarea copilelor, când se vor căsători. Ori puțința ce se dă absolventelor de a ocupa o situație demnă de ele, nu e un ajutor în felul celui conceput de fondator, și poate chiar mai trebuincios și mai eficace, dat fiindcă elevele institutului sunt, aproape fără excepțiune, din familii lipsite de mijloace?!

Dar, pentru a învedera și mai mult cât de viu se simțea trebuința unei organizații în felul celei care s'a făcut, și pentru care mi-am dat toată osteneala, adaug că, din 29 fete câte au terminat anul trecut, pentru că introducându-se noua organizațiune, s'a redus anul al 6-lea și au eșit prin urmare două serii odată —: 9 au intrat provizoriu în învățământul primar, 2 sunt maestre de gospodărie, 1 la grădinele de copii, 3 s'au preparat pentru examenul cerut de lege conducătoarelor grădiniștilor de copii, 2 au găsit situații ca bibliotecare la librăria Socec, iar celelalte, având părinți mai cu dare de mână, au rămas la căminurile lor.

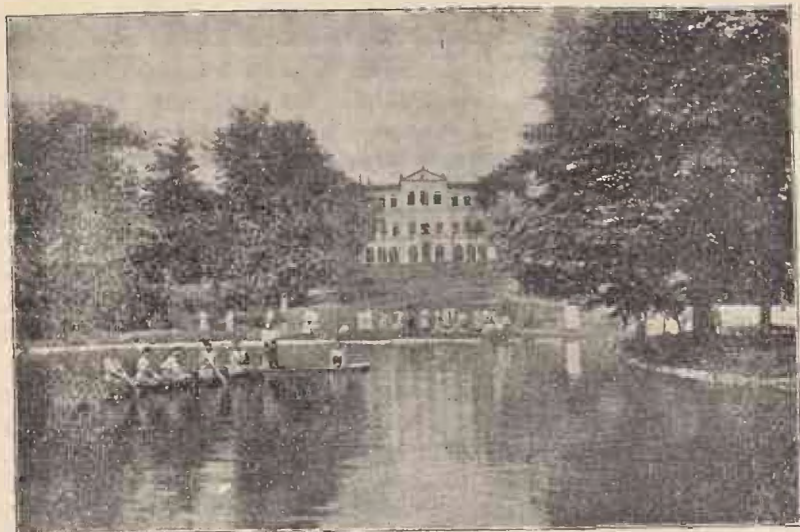
Despre toate, Direcția institutului are cele mai bune informațiuni.

Cele mai multe, după cum vedeți, au intrat în învățământ. Faptul acesta nu poate decât să bucure, deoarece absolventele noastre câștigându-și traiul prin muncă proprie și dintru început folositoare altora, vor putea să se pregătească totdeodată și să se întărească mai bine pentru chemarea lor viitoare, de femei demne și vrednice țesătoare ale viitorului națiunii noastre. Mai mult, schimbarea intervenită în soarta copilelor, îndată după sfârșirea studiilor, a avut și o înrăurire binefăcătoare asupra elevelor rămase, la cari s'a observat o dorință mai vie de a se instrui de a deveni mai bune și de a se face cât mai folositoare societății. Aceasta s'a putut vedea și din rezultatul examenelor de acum care cred că este satisfăcător, mulțumită desigur și d-șoarei directoare Staicovici, cum și d-șoarelor profesoare și pedagoage, însuflețite cu toate de frumoașa menire a institutului. Am mai observat că programul e încă tot vast, dar sper că d-nii Delegați vor căuta să mai facă oarecari reduceri și cât de curând, pentru ca anul școlar viitor să poată începe și să urmeze în mod regulat.

Iubite Copile,

Și voi aveți meritul de a vă fi silit din toate puterile. Fie ca năzuința de a vă instrui să dăinuească pe viitor tot mai vie în inima voastră, atât al celor cari rămâneți în institut, cât și al

celor care-l părăsiți! Nici unele, nici altele să nu uitați însă, că printre darurile omului e și voința. Ea e poate cel mai de căpetenie, căci fără voință nu se pot folosi celelalte.

Vederea Castelului Otetelișanu

Am ales voința, pentru a vă spune câteva cuvinte asupra ei, fiindcă e știut, că mai ales cei fără sprijin, sunt sfioși și n'au încredere, nici în cunoștințele, nici în puterea și voința lor. Intr'adevăr, ce-ar fi inteligența, memoria, spiritul de inițiativă, simțul frumosului și în genere toate celelalte facultăți ale noastre, fără o voință, sănătoasă și energică, care să ne permită a le întrebuiți potrivit cu nevoile și cerințele mediului în care trăim. De voință au trebuință toți, dar mai cu osebire cei nefavorizați de soartă, după cum am zis, căci fără ea nu se pot ridica la o stare mai bună. Voința este totul. Ea face și desface, ea comandă sau oprește, iuștește sau încetinează toate actele noastre și numai prin ea ne putem ajunge țelul, căci din ea izvorește perseveranța atât de trebuincioasă în viață. Domeniul Coroanei are chiar o deviză: *Prin stăruință îți ajungi scopul.*

Deși atât de însemnată. această calitate, — cu care se caracterizează oamenii energici, când se spune că au o voință de fier — este totuși cea mai puțin cultivată în educațiunea femeii la noi.

Nu i se dă atențiunea deosebită ce merită și nici o dezvoltare pricepută și bazată pe o educație serioasă necesară formațiunii tineretului. Și e cu atât mai regretabilă această desconsiderație, cu cât voința e cel mai principal din bunurile cu care ne-a înzestrat natura și cea mai de trebuință pentru fiecare.

Azi nu mai sunt, nici clase, nici privilegii, toți fiind egali înaintea legilor. Trăim cu alte cuvinte, într'o vreme de egalitate și libertate.

În țara noastră mai cu seamă, nu sunt puțini tinerii din popor, cari au ajuns prin voință și stăruință la pozițiuni înalte, cum sunt nu rari nici aceia, cari au decăzut, cu toate că au avut la îndemână totul pentru a se menține cel puțin în situația în care i'a pus soarta.

Dacă v'aș întrebă, Scumpe copile, cărei împrejurări se datoresc schimbările acestea, sunt sigur că veți răspunde, îndată și fără șovăire, că *voinței*, mai slabă sunt mai tare ce au avut oamenii.

Între voi chiar, cari aveți aceleași facultăți, ceea ce determină clasificarea, nu e numai inteligență, memoria sau imaginația, ci și voința și stăruința ce depune fiecare pentru a fi cea d'întăiu. E nobilă ambiția aceasta, de a vă întrece una cu alta, și veți vedea mai târziu, că și în viața de toate zilele se petrec lucrurile la fel. În viața socială, ca și pe băncile școlii, cel d'întăiu va fi acela sau aceea, care va avea o voință mai fermă și o stăruință mai mare.

Afară de acea oamenii cu voință nu se simt niciodată învinși, căci ei știu, că dacă azi împrejurările le-au fost vitrege, mâine vor putea eși totuș deasupra lor.

Îmi aduc aminte de un general rus, care fiind bătut de Napoleon I, a fost întrebat de unul din locotenenții săi, ce va se zică o bătălie pierdută. Generalul a răspuns flegmatic: „O bătălie pierdută e aceea pe care crezi că ai pierdut-o“. Ce răspuns înțelept?! Și câtă bărbăție în aceste cuvinte, care ar trebui să rămână întipărite în memoria tuturor, pentru a aminti totdeauna, că voința e neinvincibilă, că ea singură au talismanul izbânzilor! Mai mult, amintirea acestui adevăr are darul de a ne ține totdeauna vii în memorie greșelile din trecut și de a ne îndemna să căutăm a le evita altădată, înțelegând voința noastră.

Dar, voință posedă fiecare om. Chestiunea este cum se poate desvoltă și întări pentru a fi sufletul activității lui. În această privință mă adresez și d-v. d-șoară directoare și d-șoarelor profesoare, și răspund, că numai printr'o disciplină serioasă, dar părintească.

Voința la copii e neștiutoare, căci n'au judecata coaptă, luminată și întărită prin practică. Ca atare, ea are nevoie să fie susținută prin experiența profesorilor și călăuzită prin disciplină, care e ca un fel de lege la care sunt supuși mai ales tinerii. În institute ea e regula binefăcătoare, care împarte viața elevilor, de pildă: atâtea ore pentru somn și recreație, atâtea pentru îngrijirea personală, pentru masă, studiu, lucru și așa mai departe.

Acolo, unde e observată, niciunul din elevi nu poate spune, că vrea să se joace, când trebuie să învețe, sau că vrea să mănânce, când trebuie să doarmă. Prin disciplină se pune tinerelor voințe. mereu doritoare de schimbări, un frâu, necesar și pentru buna ordine și pentru îndreptarea pe nesimțite a voințelor către împlinirea datoriei. Se pune baza iubirii de ordine, care nu poate să lipsească din viața viitoare.

Voi, iubite copile, care ați sfârșit cursurile, păstrați cu sfințenie simțul disciplinei. Urmați a da voinței voastre o direcțiune inteligentă și sigură, căci numai așa vă veți putea desvoltă și de aci înainte în mod armonios toate facultățile și vă veți putea bucura de viață.

După cinci ani de regim rațional, nu se poate să nu vă fi deprins a vă stăpâni; a ști ce voiți și mai cu seamă a avea, atât dorința cât și voința, de a merge înainte pe calea pe care ați fost îndrumate.

Doamnelor,

Domnilor,

Aș fi vroit să sfârșesc cu aceste povețe, ce am crezut că e bine să dau copilelor în această ocaziune solemnă. Pentrucă scopul institutului este însă de a crește și instrui elevele, astfel ca să devină bune mame, fără pretențiuni sau lux și fiindcă am atins și disciplina, îngăduiți să mai spun că disciplina implică înainte de toate ascultare. Dovadă este că omul prin energia și voința sa a răpus în multe privințe însăși natura. Prin știință a ajuns să folosească pentru sine și după trebuințele de cari a simțit trebuință, multe din puterile naturei, nu fără a se supune însă și el la legile ei,

Omul poruncește și la alții, dar la rându-i e supus și el altora, mai superiori, și, în tot cazul, conștiinței proprii, care domină totul. Ascultarea e chiar prima din îndatoriri ce se învață într'o școală, deoarece omul, deși liber și născut, așa zicând, pentru a comandă, nu poate exercita aceste prerogative, fără a fi învățat mai întâi însuși să asculte. De aceea, cea mai mare grijă a profesoarelor a fost să învețe pe eleve să asculte și să se supună regulilor stabilite. Căci, să nu credeți, Iubite copile, că domnia regulii, care vă înconjoară în această școală, ceas cu ceas, zi cu zi, an cu an, fără răgaz, va încetă după ce isprăviți cursurile! Nu! Și de azi înainte veți întâlni reguli de altă natură fără îndoială, și în primul loc rândueala în casă și în viața ce vă veți impune singure.

Invitându-vă să fiți supuse, faceți cum s'ar zice ucenicia vieții și vă pregătiți pentruca atunci, când va veni rândul să știți porunci. E dela sine înțeles, că aci nu vi ce cere o supunere pornită din frică, ci din încrederea ce trebuie să aveți în profesoarelor voastre. Binele vostru e mândria profesoarelor, iar simțul de supunere va face din voi femei libere și conștiente de chemarea lor, nu sclave cari nu știu decât de ochiul stăpânului.

În institutul acesta se mai învață știința muncii, fiindcă munca a fost principiul dela care a pornit întru fericire repozatul Oteteleșeanu, când a lăsat averea sa. *Lupta și munca* de aceste două cuvinte de care e plină viața și lumea întreagă, aș dori să fiți pătrunse voi toate și să vă devotați cu învingere lor, căci lupta și munca nu sunt decât una, și ele singure vă vor susține pe calea grea a traiului.

În sfârșit, învățând a trăi și cum trebuie să trăiți pentru a

fi fericite, și năzuind în continuu spre mai bine, nu uitați institutul care v'a fost 5 ani ca un părinte.

Străduiți-vă să fiți totdeauna fala lui, iar în rugăciuni nu uitați pe generosul Oteteleşeanu și pe mult regretata și nobila sa soție.

Fiți recunoscătoare M. S. Regelui, Inaltul protector al institutului, care se interesează de progresul lui, cum și Academiei, oblăduitoarea voastră și urmați a păstra sentimente afectoase d-lui Dim. Sturdza, care cu deosebită râvnă s'a interesat totdeauna de institut și a lucrat, dela început, la sănătoasa lui îndrumare.

Iar mai pe sus de toate, țineți strâns, acum și totdeauna, la nobila chemare, în vederea căreia ați fost crescute și educate cu toată grija posibilă.

Dorindu-vă viață frumoasă, îmi fac totodată plăcerea să vă ofer, vouă, care de mâine părăsiți această casă binefăcătoare, câte o mică și afectuoasă amintire din partea mea.

Să trăiți, scumpe copile!

De unde se vede cum părinții nu bagă de seamă la împodobirea copiilor cu cinste

Multe amărăciuni are viața noastră! spune moș Toma. Decât, vezi, că și românul nostru nici nu bagă de seamă cum, el singur, cu fapta lui, sporește necazurile vieții. Știută: Sufletul plin de voe bună micșurează greutățile, cari i se ațin în cale; iar celui mâhnit nu-i sporește nici munca, nici gospodăria. Voea bună îți dă brânci tot înainte; mâhnirea te ține pe loc, ori te trage înapoi.

Nu mai departe, să iau ca pildă pe cumătru Vasile.

Ce neam de oameni alde cumătru Vasile! Harnici, cumpătați la vorbă, cinstiți cu rânduială în toate, săritori la nevoe... să-i legi la rană, nu altă cevă! Ei?... iacă, dela o vreme, nu-i merge românului și pace! Dă tot înapoi! Neam de neamul lui n'a știut ce-i judecata; da flăcăul lui, de doi ani de zile stă la pușcărie! Ponosul flăcăului îl poartă cumătru Vasile, sârmanul! Mai poți avea inimă bună, când știe toată lumea că băiatul tău, sângele tău, ți-a ucis numele bun, și stă la ocnă pentru tâlhărie la drumul mare?! Și cenușa din vatră și-a cheltuit-o ca să-l scape și să-l spele în ochii lumii de ponos. N'a fost chip: judecata și-a urmat drumul ei și n'a vrut să știe că se strivește numele cel bun a lui cumătru Vasile! Să ferească Dumnezeu pe toată lumea! Il vezi pe român, cu inima ca pământul, fără rost; se ferește de lume, par'că-l bate vântul; nu isprăvește un lucru, s'apucă de altul și nu scoate nimic la capăt, cum făcea înainte vreme. Când dă peste o adunare de flăcăi, la horă de pildă, unde

ar fi să fie și flăcăul lui, în rând cu lumea, numai ce-l vezi îndată pe cumătrul Vasile că-i înoată ochii în lacrimi și-o pornește acasă, plângând ca un copil! Nu-l mai vezi pe român nici la nunți, nici la cumetrii. I s'a zădărnicit vieața și pace! «Acum — îmi spune cumătru Vasile, oftând — de mine m'am lăsat! O să închid ochii mâne-poimâne, că zile multe n'o să am și chiar mă rog lui Dumnezeu să mă strângă de pe lumea asta mai iute; dar vezi, când mă gândesc, de-o aveă zile și s'o întoarce înapoi... cum o să se uite el în ochii oamenilor cinstiți?! Gândul acesta mă chinuște... și are de trăit o viață de om!...»

Il mângâiu și eu cât pot, dar nu-i mai otrăvesc sufletul cu muștrări. Alți părinți să tragă învățatură din durerea lui cumătru Vasile; poarte-și el singur pedeapsa nebagărei lui de samă! Mustrarea se cuvine celui singur nesimțitor, pe când se găsește pe drumul pierzării, iar nu unuia ca lui cumătru Vasile, care își vede el singur prăpastia în care s'a afundat. Unui asemenea om, de poți, ești dator să-l îmbărbătezi, când vezi că muștrarea îi vine din chiar sufletul lui! «Dumnezeu — zice sfânta Evanghelie — nu voește moartea păcătoșului, ci să se întoarcă și să fie viu!» De-aceea îl tot îmbărbătez eu pe cumătrul Vasile și-i tot spun: «Cumetre, Dumnezeu îi mare... are să vină băiatul, are să tragă învățatură din cecece-a pățit... are să umble în calea dreptilor, are să-și spele, cu purtarea lui, greșala făcută... lumea are să-l vadă om de treabă și are să uite!...»

Mă gândesc eu de multe ori și caut să-mi dau samă cum de s'a ales băiatul cumătrului Vasile cu obiceiul urât și dăunător al furatului. Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât mă incredințez că pricina stă numai în nebagarea de samă a părinților.

Iată cum vine deprinderea furatului:

Vine omul acasă cu carul încărcat de znopi. Trece pe bucata altuia, vede znopi streini, diavolul ispitei îl pândește: Ia un znop strein și-l aruncă în car. Copilul lui, care îl ajută la încărcat, ori ține boii de funie, vede ce face tatăl său, că adică se bucură de munca și de averea vecinului. Întreb eu acum și zic: Cine păgubește mai mult? Vecinul cu znopii lipsă, ori gospodarul... care nu se gândește ce pildă rea, ce învățatură ticăloasă ia copilul său dela dânsul?!

Altădată pleacă dela muncă, de multe ori chiar dela bucata lui cu popușoi; nu-și ia din lucrul lui popușoi de copt... pentrucă în drumul spre casă mai sunt pământuri de-ale altora cu popușoi... doar nu curge sânge pentru un știulete doi!... Foarte mulți fac așa. Ba, obiceiul este așa de știut și de întins încât, la o adică, nici nu se crede vinovat cineva dacă ia popușoi de copt din bucata altuia. Când colo... fapta asta îi hojje sadea. Furtul unui ou, furtul unui bou... tot furt să chiamă; «cine fură azi un ou, mâne fură și un bou!».

Am auzit că maimușile caută să facă și ele treburi, pe cari văd că le fac oamenii. Copiii sunt întocmai ca maimușile: caută să facă și ei ceea ce văd că fac oamenii mari. Și pentru că cele rele se fac mai ușor decât lucrurile bune, de aceea și deprinderile rele se prind mai iute de copii. La început copilul nu-și dă samă de ce face: Nu știe că face rău. Părinții au datoria să privegheze apucăturile copiilor, cari se pot molipsi și unii dela alții. Dacă ei văd că părinții nu-i dojenesc când vin acasă c'un lucru strein, apoi, cum îi firea copilului, pornită cătră vitejii închipuie, ei s'aruncă mai cu foc în drumul perzării. De mici, copiii trebuiesc deprinși cu cinstirea muncii și averei altora. Când sunt mari, când deprinderile rele s'au înrădăcinat și le-au otrăvit sufletul... n'ajută la nimic, ca lui cumătru Vasile, nici amărăciunea din suflet, nici lacrămile din inimă și nici chiar părul smuls... cum și l-a smuls biata cumătra Catinca de durerea și rușinea fiului lor!...

Spiridon Popescu.

Publicațiune

În școalele primare și profesionale dela Azilul Elena Doamna din București sunt 35 de locuri vacante de bursiere, care se vor ocupa la începutul anului școlar 1911—1912. Bursele se acordă în limita locurilor vacante fără concurs, în baza actelor prezentate, ținându-se seama de gradul de sărăcie al copilei și al reprezentanților ei legali.

Cererea de înscriere pentru ocuparea unui loc de bursieră se va înainta Ministerului până la 20 August. Reprezentantul legal al copilei trebuie să prezinte următoarele acte, odată cu cererea de înscriere.

1. Certificatele de deces ale ambilor părinți sau al tatălui.
2. Extractul de naștere al copilei. Nu se vor admite decât elevele care au vârsta între 7—13 ani împliniți.
3. Actul de vaccină sau dovadă că a zăcut de vărsat.
4. Certificatul de pauperitate liberat de percepătorul fiscal în care să se arate amănunțit dările ce le plătește reprezentantul legal al copilei cătră stat, județ și comună.

Acest certificat trebuie să fie vizat de administrațiunea financiară respectivă.

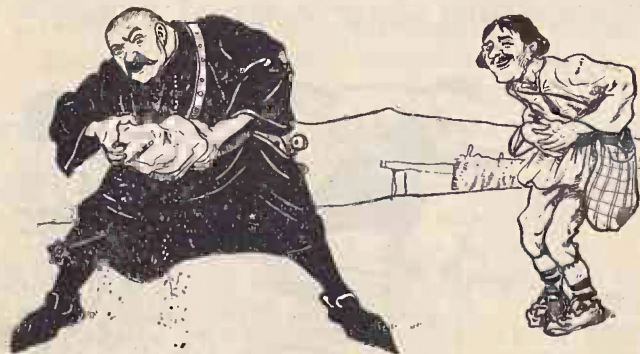
5. Certificatul de numărul copiilor cu indicarea ocupațiilor fie căruia sau a școlii în care se află, și vârsta fiecăruia.
6. Un certificat medical prin care să se constate că copila nu suferă de nici-o boală contagioasă sau incurabilă sau că nu are nici-o infirmitate care ar face-o improprie pentru a sta în școală.
7. Certificatul de studii dacă cumva copila a urmat la școală.
8. Un certificat de bună purtare liberat pe hârtie simplă de direcțiunea școlii.

Un certificat prin care să se constate că candidata este fiică de veteran invalid din războiu, dacă este.

PĂCALĂ ȘI SMEUL

Intr'o zi pornind Păcală iar la drum cu bățu 'n mână, Nimereste, pe'nserate, colo 'n codri la o stână. Oi, erau vr'o mie 'n staul... Iar mai sus, pe lâng' un foc, Stau ciobani vr'o doisprezece.—«Bună seara!»—«Bun noroc!» «Ce vânt te-a adus, drumețe?»—«Ia nevoile, fărtați. «Dar cu traiul, voi, p'aceia, spuneți, cum vă lăudați?» —«De! am duce-o bine, frate! doar un smeul ne cam despoaie. «Vine 'n fiecare seară și ne fură câte-o oaie.» —«Ei, și voi, atâția oameni, ce? vă temeți, bre, d'un smeul?» —«Păi... crezi că-i ușor să te-aperi?»—«Ia stați, că vă apăr eu!»

Apoi după ce cu toții șed la cină, ospătează, — Hai, Păcală subt un paltin, lângă staul se așează. «Smeii au putere multă, însă... minte cam puțină» Se gândia el, stând la pândă jos pe pajiște 'ntr'o rână. Când d'odată, iacă smeul, vine din desiș la oi... Ci românul-i ține calea:—«Ho, dihanie!.. 'napoi!» Smeul, răsese 'ntâiu cu hohot; apoi zise, plin de fum: —«Cine ești tu, măi creștine, de 'ndrăsnești să-mi stai în drum?» —«Eu?... sunt *Bolovan Voinicul*, ăla care sânge beu «Și mănânc, la prânz, la cină, carnea câte unui smeul!.. «Dar tu cine?..»—«Eu?... sunt smeul!.. Hai, voinice, la 'ncercare: «Dacă-i fi precum te lauzi, să te văd cât ești de tare?» —«Haidem, smeule!.. de ce nu?... Mai voinic te crezi ca mine?... «Să vedem dar: cine-o storce apă dintr'o peatră?...»—«Bine!»

Smeul ia de jos o peatră și mi-o strânge-așă cumplit, De-a făcut-o praf... Dar geaba! din ea apă n'a țâșnit. Iar Păcal' atunci, din traistă, scoate-un caș... îl strânge-o țără: Și începù din el pe dată, zerul, să țâșnească — dâră. —«Vezi?... așa să strângi tu peatra, smeule, de ești voinic!..» —«M'ai bătut!» răspunse smeul. «Nu mai am de zis nimic.»

«Aș avea o rugă numai: să te bagi argat la mine!
 «Mama, he! de când tot cată un argat așa ca tine!»
 — «Zău?... Dar ia să văd simbria cât mi-o fi, pe an de mare?»
 — «Galbeni, un sac plin... Și anul, pe la noi, trei zile are.»
 — «Fie!.. mergem!..»

Și luându-și bun rămas dela ciobani,
 El porni la drum, cu smeul, prin pădurea de tufani. —
 Cum se bucurau ciobanii, de lighioană c'au scăpat! —
 Cum prin zor de zi, Păcală dă de-al smeului palat...
 De argint eră palatul, și cu aur învălit.
 Când te-apropiai, vederea ți-o luă de strălucit.
 Da năuntru, ce mândrețe!.. cum nici n'a visat Păcală. —

Mama smeului, în cuine așteptă, la foc c'o oală, —
 Gata s'opărească oia cea adusă de-al ei fiu.
 Dar el îi șoptește: — «Mamă! azi cu mâna goală viu,
 «Căci pe Bolovan Voinicul l-am găsit păzind la stână,
 «Cela ce din peatră stoarce apă, cu vârtoasa-i mână.»
 — «Bolovan?» smeoaica 'ntreabă. «Cine-i ăla?..» — «Uite-l cine!
 «Asta, care-l vezi în ușe... Slugă s'a băgat la mine!»
 — «Da?...» și-l măsură cu ochii... «Bun!.. Luați-v'amândoi
 «La 'ntrecut, — să văz anume: care-i mai voinic din voi?...»
 — «Haidem!» Și se duc să-și pună iar puterea la 'ncercare.

Față 'n față cu palatul, se află un iezer mare;
 Iar un murg, pășteă alături pe al iezerului mal.
 — «Uite-argate», zice smeul. Și s'apropie de cal.
 «Cu acest fugar pe umeri, poți tu, 'n fugă necurmată
 «Să înconjori de trei ori lacul?» — «Dar tu, poți?» — «Eu?
 [cum nu?... Iată!»
 Apoi, dintr'o opintire, smeul umflă calu 'n spate,

Și 'nconjoară cu el lacul de trei cri, pe nesuflete.
 Când văzù așa Păcală, s'a mirat de-a lui tărie,
 Intru sine... dar din gură, glăsui: — «Na, vitejie!
 «Că putuși să-l duci în cârcă, asta-i treabă, frațioare?..»

«Ia să vezi cum ți-l-oiu duce eu, bre!.. numa 'ntre picioare!»
Apoi, hop! pe cal călare, — din călcăie-l îmboldește,
Și cu el, de trei ori, lacul într'o clipă-l ocolește.

Smeul a rămas cu ochii înholbați: — «M'ai biruit
«Și-astădată!.. Hai acuma să ne 'ntrecem din fugit».
— «Ce?..» grăi râzând Păcală. «Vai de capul tău!.. Cu mine
«Vrei tu să te 'ntreci din fugă, smeule?..» — «D'apoi... cu cine?».
— «Vino să-ți arăt cu cine...» Cuvântând, de mână-l ia,
Și spre-o tufărie-l duce, unde-un iepure dormia.
— «Uite, vezi colea, cum doarme cel mai mic din pruncii mei?..
«Stai, și când se scoală, fuga! după dânsul să te iei».
Apoi: — «U!» Păcală strigă. Iepurele... tunde-o, nene!
Iară smeul... după dânsul, prin desigurii și poene!..
Il gonește... până-l pierde.

Ce-a mai râs Păcală 'n sine!..

Dar pe când râdea cu hohot, iată-l și pe smeul, că vine:
— «Ii! da sprinten ți-e copilul!.. să-l ajung, nici pomeneală!..»
— «De!.. imi seamănă, vezi, mie!.. (glăsu zâmbind Păcală)
«Mai ne 'ntrecem și 'mpreună?» — «Aș!» sârmanul smeul
[cuvântă,
— «Nu, — din fugă, nu-i nevoie... Ci... să ne luăm la trântă».
— «Cum?.. la trântă, tu?.. cu mine?.. Prost ești!.. Vrei o
['nvățătură?..
«Am un unchiu, de ani o sută... N'are nici un dinte 'n gură...
«Ia-te 'ntâiu cu el la trântă, smeule,—și de-l dobori,
«Hai pe urmă și cu mine, poți să 'ncerci să te măsoari»
Și ducând pe smeul departe, un bârlog de urși i-arată:
— «Iac'aceea șade unchiul. Intră că-l găsești îndată.»
Smeul intră... Dar când ursul l-a 'nhățat, l-a strâns în brață:
Aoleo!.. abia, pârlitul, a putut scăpa cu viață.

— «Mă!.. dacă știi ce poamnă îndrăcită-i unchiul tău,
«Cum de m'ai trimes la luptă acolo 'n bârlogul său?..»
— «He!.. te-a sgâlțait cam aspru?.. Vino și cu mine!» — «Ba!..
«Trântă nu mai vreau... Acuma, din svârliț ne-om măsură.»
Apoi buzduganul mare, ferecat, și-l-a adus:
— «Uite, să vedem, pe ăsta: cine l-o svârli mai sus?»
Smeul svârle buzduganul, de-a pierit în cerul sfânt...
Iar la întoarcere, d'un stânjien afundatu-s'a 'n pământ.
— «Ei, asvârle-l și tu.» — «Bine!.. dă-l încoace, logofete.»
Smeul trase 'n sus, de coadă, buzduganul — și i-l dete.

Aș!.. de unde să-l asvârle?.. Numai coada lui cea grea,
Cu-ale sale mâini, Păcală, s'o ridice-abia putea.

Sprrijinit în ea c'o mână, ochii 'n sus i-a ridicat...
Multă vreme stete astfel, ca o stâncă, nemișcat.

— «Nu-l asvârli?... Cu ochii țintă sus la cer, de ce stai oare?..»
— «De, mă uit,» grăi Păcală, «căci... un frate am în soare.
«E fierar... să-i svârl îmi vine, lui, acolo, buzduganul,
«Ca să-mi făurească unul, chiar ca ăsta, pân 'la anul...»
— «Ce?... să mi-l asvârli în soare?..» smeul întrebă tehiu,
«Și să stea un an acolo?... Lasă, pune-ți pofta 'n cuiu.
«Nu pot fără el, o clipă'; dar un an întreg de zile!..»
Și 'nhățându-și buzduganul, ia-o la picior, copile!
Alergă 'n palat cu dânsul. —

Ziua 'ntâi se isprăvise. —
De amar, smeoaiaca, ochii toată noaptea nu-i închise.
O tăia prin suflet gândul, — nu-i veniă, de fel, ușor:
Că un om putu să 'ntreacă în puteri pe al ei fecior.

(Va urma)

P. Dulfu.

INȘTIINȚARE

Ca și în anii trecuți, vom scoate și în vara aceasta numere duple și anume:

No. 41 (10 Iulie 1911) și 42 (17 Iulie 1911) vor ieși împreună la 10 Iulie 1911;

No. 43 (24 Iulie) și 44 (31 Iulie) vor ieși împreună la 31 Iulie;

No. 45 (7 August) și 46 (14 August) vor ieși împreună la 7 August;

No. 47 (21 August) și 48 (28 August) vor ieși împreună la 28 August.

D U Ș M A N U L ¹⁾

A doua zi tocmai s'a trezit, îl dureau coastele, erà plin de sânge pe cămașă, îl durea capul; par'că băuse o velniță; iar pe afară auzea un bocet, îl cunoștea: erà al femeiei. Stătù el și se gândi ce-a făcut? De unde i-a venit pacostea? Cum de s'a turburat din două pahare de holercă? Par'că visà. Și îl apăsà un năduf de sfârșit de lume. Mă omor, își zise el, dacă au ajuns să-și rãdă de mine toți ticăloșii, la ce să mai trăiesc? Se vede că au fost sfătuiți.

Și tocmai pe la amiază ușa se deschise și un jandar îl pofti să iasă că îl chiamă Administratorul de plasă.

Să moară de rușine. Ahea se târî.

— Când dădù ochi cu subprefectul căzù în genuchi și zise:

— Iartă-mă, d-le Administrator! Că mare păcat a căzut pe capul meu; iată cum și iată cum am fost la nuntă la cutare și m'au amăgit oamenii cu rachiu și eu slab de cap m'am amețit și ei m'au râs ei eu n'am mai știut ce face! Iartă-mă, d-le Administrator, că nu-mi mai trebuie nici primărie, nici nimic, și cine o mai mirosi barim rachiul, afurisit să fie cu tot sufletul lui.

L'au dus la primărie; a adunat subprefectul oameni, a cercetat, așa erà. L-a chemat și pe Ion

¹⁾ Vezi No. 39.

Sandu Gavril, da el nu mai erà în sat. Asta a făcut pe unii oameni să ghicească că numai lucru curat nu a fost la mijloc, că cu dinadinsul a făcut, să poată râde de om. Și poate subprefectul l'ar fi ertat, însă femeia lui Pocitu strigă:

— Mi-ai mâncat bărbatu? Mi-ai mâncat bărbatu? I-ai scos ochii? I-ai scos ochii! Și o și porni cu Sucitu în căruță la spital să-l arate la doftor; iar până în seară și veni veste dela boerii cei mari din târg să cerceteze cum, ce-a fost. Și a fost trimis bietul Pârveu la târg și dat în judecată pentru bătaie și turburare de liniște publică și scos din primărie.

Și a cheltuit omul bani c'ar fi cumpărat doi boi și o vacă, de-a scăpat, și asta numai că s'a îndreptat Pocitu la ochi și își dădù socoteală în durerea lui, că toate au fost puse la cale de Ion Sandu Gavril. Așa că a venit de a spus judecătorilor:

— Il iert, d-le judecător, că eu îs vinovat și toți nuntașii și mai mult cumătru-seu Ion Sandu Gavril, că i-am dat rachiu și am răs de el.

Și a mai scăpat cu două: că el de mult se lăsase de rachiu și că Ion Sandu Gavril, s'a dovedit cu mărturiile mai multor oameni veniți înadins pentru asta, că anume i-a dat rachiu să-l facă de răs la lume să nu-l mai aleagă satul primar, ci pe el.

De atunci Toader Pârveu, mai ba să guste iar rachiul, ba, știți ce-a fost? Cu toate că Ion Sandu Gavril a vrut să-l înegrească în fața lumii, tot satul pe Pârveu l-a ales primar; iar el, s'a înțeles cu moșierul, un om de inimă și cu dragoste de țară și neam, că celui ce se va lăsa de rachiu și nu-l va vedeă nimeni cinstind în crășmă, ori beat, să-i deă locul de arătură cu jumătate preț la prăjină. Așa că oamenii mai mare nevoie aveau de mămăligă decât de rachiu. Și încetul cu încetul au părăsit holerca. Azi doar trei patru băutori de obște sunt în Pocoleni, în care darul băuturii e așa de vechiu

și de înrădăcinat, încât doar sapa și lopata îi mai scapă de așa pacoste.

Și acum, oameni buni, citind povestirea «Dușmanul» prindeți minte și lăsați obiceiul cu totul de a face chef cu această urâtă băutură la mesele și nunțile voastre, că slavă Domnului, Dumnezeu e bun și darnic, a lăsat și alte băuturi mult mai puțin vătămătoare, care băute cu socoteală, nu numai că nu ne fac rău, dar ne înviorează sufletul și ne întărește trupul.

Dar îmi va zice cineva :

— Scriitorule, tu nu bei niciodată nici un pahar de rachiu?

— Foarte rar și aproape de loc. Cu cât nu e, cu atât mi-e mai bine. Totuși eu voi spune: Nu zic omul să nu bea un pahar la o oboseală, la un frig, însă nu așa, pahar după pahar, încât să înnebunești. Și asta numai dacă îți suferă, dacă nu ești bolnav de ceva lăuntric, de boli oprite de doftor, slab ori cu dureri de cap sau pregătit pentru boală de nervi. Atunci nici paharul cela să nu fie. La ce bun, să îți strici sănătatea și să-ți ametește creierul de geaba?

— Dar am văzut, îți spun unii, că sunt mulți cari beau rachiu și își grași și roșii.

Asta numai sănătate nu e. Că îs grași, sunt alte pricini, că îs roșii, nu e roșeață firească; asta e din pricină că mereu li se sue sângele la cap din pricina băuturii, ca și o sobă pe care o hrănești cu cărbuni mereu și e tot roșie, și asta nu înseamnă că soba va rămâne roșie și după ce se va răci, căci nu-i da unui bețiv rachiu, să vezi că îi mai trece din roșeață.

(Sfârșit).

Ion Dragoslav.

DUCETI-VĂ LA OASTE

Cea mai mare crimă împotriva lor și a țării, o fac și tinerii sănătoși, cari spre a scăpa de oaste, întrebuințează fel de fel de mijloace necinstite; ba unii mai rătăciți, se și ciutesc, nenorocindu-se pentru toată viața.

(Calendarul Leonte).

Biserica Sf. Gheorghe din Suceava

În Septembrie 1910 s'a sfințit biserica Sf. Gheorghe din Suceava, restaurată în anii din urmă.

Ea a fost începută la anul 1514 de Bogdan Vodă, fiul lui Ștefan cel mare, și sfințită la 1522 în vremea lui Ștefăniță Vodă. A servit de catedrală mitropoliei Moldovei până la 1564, când Alexandru Lăpușeanu a mutat reședința domnească din Suceava la Iași.

Clopotnița bisericii Sf. Gheorghe din Suceava
(înainte de restaurare).

„Buletinul comisiunii monumentelor istorice“, publică (No. 3 Anul III) asupra acestui monument un articol scris de Păr. Protopop D. Dan din Bucovina.

Reproducem de-acolo două ilustrații cari arată starea veche a bisericii, iar în No. viitor vom da vederi după starea de azi.

Biserica Sf. Gheorghe din Suceava
(inainte de restaurare).

Lucrările agricole în luna Iulie

Sfaturi de obște

În luna aceasta se urmează cu seceratul grâului și al altor cereale, cu treeratul și îngrijirea semințelor puse la magazie. Indată după ridicarea grânelor de pe câmp, ar trebui ca toate locurile de miriște să se are cât se va putea mai la suprafață, ca astfel toate semințele de ierburi vătămătoare să fie acoperite cu pământ. Aceste semințe, la cea mai mică umezeală, vor încolți și vor crește și când locul este acoperit cu verdeață, se grăpează în lung și de-acurmezișul și astfel, toate buruienile sunt desrădăcinate și uscate de căldura soarelui.

Astfel de lucrări se fac de agricultorii din străinătate și sunt bine făcute, fiindcă numai cu modul acesta își pot scăpa seminăturile de fel de fel de burueni vătămătoare. Dacă toate ogoarele sunt făcute în luna Maiu și Iunie, în această lună se ară pentru a doua oară; însă de această dată arătura se face de-acurmezișul locului, ca brazdele să se fărâmițeze mai bine. Aceste arături se fac mai la suprafața locului. În Transilvania, după ce au trecut două săptămâni dela această arătură, agricultorii săteni își grăpează locul, ca pământul să se mărunțească și mai bine. Această lucrare mie însă îmi pare de prisos.

Seceratul ovăzului

Pe la jumătatea acestei luni, sau chiar pe la sfârșit, se începe seceratul ovăzului care ca și treeratul, se face cu aceleași instrumente agricole.

M a c u l

Dacă s'a copt, se smulge sau se taie cu secerea sau cu un toporaș. După secerat, se fac mici snopi, cari se așează glugi, se lasă 10 zile în bătaia soarelui și după aceea se treeră sau se bat cu un băț. După treerat, semințele se dau la ciur, de 2 ori, ca să se curețe bine. Se pun la magazii, unde se păstrează până la vânzare.

I n u l

Când s'a semănat numai pentru fuior, se recoltează până nu s'au copt semințele; iar când s'a semănat și pentru semințe, atunci recolta se face după ce semințele s'au copt. Inul se smulge din pământ cu multă băgare de seamă, ca tulpinele să nu se scuture. Smulsul inului se face mai bine când pământul are puțină umezeală. După smuls, se fac mici snopi (mănuși), cari se leagă cu tei, cu paie sau chiar cu fire de in, însă mai mici. După recoltă inul se usucă la soare și după ce s'a uscat, se bate pe un scaun ca să se scuture semințele și foile. In timpul uscatului, inul nu trebuie lăsat ca să cadă roua pe el afară, nici să fi ploat. După ce inul s'a uscat și s'a bătut, după ce s'a scos semințele, se topește în apă stătătoare. După topit, se spală bine, se usucă, se bate și se meliță, apoi se dărăcește și se perie.

M u ș t a r u l

Muștarul se recoltează ca și rapița, când trunchiulețele au început a îngălbeni; iar foile a cădea. După recoltă, se duce la arie, unde se treeră. Semințele se păstrează mai bine în pleava lor, în magazie până ce se usucă bine; după aceea se vântură.

M a z ă r e a

Mazărea se recoltează când păstăile cele de de jos sunt coapte. Culesul se face dimineața, totdeauna pe un timp frumos și liniștit, ca boabele să nu se scuture. După recoltă se treeră; după aceea se vântură și boabele se păstrează în magazie.

L i n t e a

Lintea se cosește dimineața până ce nu s'a ridicat roua. După cosit, se mai lasă, vr'o câteva zile în bătaia soarelui, după aceea se treeră, iar boabele se păstrează în magazie până ce se întrebunțează.

Cositul mohorului, porumbului și al sorgului

Când aceste nutrețuri nu se dau în stare verde ca hrană animalelor, atunci îndată ce au înspicat, se cosesc de se face fân și astfel se dau ca hrană vitelor. Când aceste nutrețuri

nu se pot uscă din cauza timpului prea ploios, se pot păstră în anumite gropi, unde dospesc și în cazul acesta poartă numele de nutreț murat, sub care stare se dau vitelor în timpul iernei.

Culesul cânepei

Cânepa semănată în luna Aprilie pentru fuior se culege în această lună când tulpinele capătă o culoare galbenă. Aceleași lucrări pe cari le-am văzut la recolta inului se fac și la a cânepei, cu deosebire că cânepa se topește mai bine în apă stătătoare decât în apă curgătoare.

Rapița de toamnă

Semănatul rapiței de toamnă, numită și coltza, se face de pe la 20 ale acestei luni. Ca soiuri de rapiță, se seamănă rapița de Hamburg și rapița Parapoaie, cu floarea albă. Semănătura se face prin împrăștiere și în rânduri cu mașina; depărtarea dintre rânduri va fi de 40—50 cm. În acest caz se seamănă 3—6 litri de sămânță și când se seamănă prin împrăștiere 4—8 litri de sămânță. Rapița crește bine în pământurile în cari crește grâul. La noi se mai seamănă și rapița comună cu floarea galbenă.

În grădina de pomi

Pomii pe timp secetos trebuiesc udați și mai trebuie tăietate toate crăcile date dela rădăcină și de pe tulpină. De pe la 20 ale lunii se poate începe altoitul cu mugurii creșcuți în acest an.

În grădina de legume

Se începe culesul mazărei și linteii, se recoltează semințele de morcovi, postârnac, pătrunjel, de sfeclă, de salată, de conopidă, varză, gullii și ceapă.

În podgorii

Dacă via nu s'a plivit și nu s'a săpat, până la 20 a luni st. n., aceste lucruri trebuiesc amânate până ce strugurii au început să dea în copt.

Vitele de muncă

Vitele de muncă trebuiesc bine hrănite cu nutrețuri verzi și cu grăunțe uruite. Ca vitele să nu fie înțepate de muște,

să se spele pe corp cu apă în care s'au fiert foi de nuc. După ce s'a ridicat grâul de pe câmp și după ce miriștele s'au păscut de oi și de alte animale, se pot ară și semăna cu mohor amestecat sau cu muștar alb sau cu hrișcă amestecată cu mei sau cu muștar și dacă timpul va fi ploios în toamnă vom avea un bun nutreț pentru toate vitele.

Tunsul meilor

Unii ciobani tund mei, a căror lână este căutată de plăpâmari. Tot în această lună se despart mielele de bercecuți cari s'au lăsat de prăsilă.

Albinele

Pe la 20 Iulie se începe cu recolta mierii care trebuie să se facă într'o zi noroasă când căldura e mai scăzută fiindcă în stup se găsesc mai puține albine. Retezatul fagurilor se face mai puțin. La recoltă trebuie să avem în vedere și starea timpului, ca albinele să poată înlocui ce s'a recoltat.

V. S. Moga.

DE LA FRAȚI

O nouă întrunire a Românilor din Transilvania s'a ținut Duminică 19 Iunie în Orăștie. Dăm aci, de pe «Libertatea» darea de seamă a acestei întruniri.

Adunarea noastră poporală de Duminică, a fost pentru noi o mângâietoare dovadă, că bunul nostru popor din jurul Orăștiei, nu s'a înfrânt cu sufletul, după căderea dela alegerea din urmă, ci și azi, când cercul nu mai are deputat român, el vine la chemarea fostului său deputat Dr. Vlad, cu aceeași dragoste și inimă bună, ca și pe când eră deputat ales al său !

S'a adunat în piață, înaintea hotelului „Transilvania“ cel puțin 3000 de Români, popor, cărturari, dela sate și din oraș, meseriași și muncitori. Cu bucurie am putut vedea că preoții noștri, atât gr.-or. cât și gr.-cat. Românii au venit aproape toți, cu cinste și cu inimă românească, în fruntea poporului lor. Din toate satele din jurul Orăștiei au fost de față mulți țărani fruntași, apoi numeroși din satele de peste Murăș.

Toată adunarea avea înfățișarea unei serioase străngeri de rânduri.

Adunarea s'a ținut în piață, în umbra castanilor din fața hotelului „Transsylvania“. Eră arșiță puternică de soare. Curgeau sudo-

rile de pe vorbitori și de pe ascultători. Totuși *trei* ore deplin, cele 3000 de oameni au stat cu răbdare neînfrântă, să asculte frumoasele vorbiri, cari de cari mai istețe! În deosebi inspirați au fost și minunați au vorbit: Țăranul Ion Vasiu din Satul mic și d-l Vasile Goldiș!

La orele 2 și 20 minute adunarea a fost deschisă prin d-l Dr. A. Vlad și a decurs peste tot frumos.

A vorbit întâi președintele, arătând că:

Guvernul ce-ți dă cu o mână, ia îndoit cu cealaltă! — Dar azi o țară nu să mai poate cârmui contra voinței mulțimei!

Și termină zicând:

De aceea v'am chemat fraților, la această adunare, ca să arătați că și poporul nostru e știutor de aceste drepturi ale sale și de însemnătatea sa, și în fața nouilor alcătuiți să vă arătați dorința!

După acest însuflețit cuvânt, președintele salută în numele poporului din cercul Orăștiei pe d-nii Dr. Teodor Mihail, Dr. Iuliu Maniu, V. Goldiș și ceilalți frunțași ai neamului cari au alergat din depărtări la această adunare a Românilor orăștieni, și-i asigură de alipirea poporului nostru de aici.

Apoi vorbește dr. Mihail din Orăștie. D-sa zice între altele:

Când noi vorbim azi în Dietă, guvernul zice: „Doar poporul vostru nu ține cu voi“! Ne-am zis: haide să mergem din nou în mijlocul poporului, să vedem așa e cum noi știm, că e tot cu noi poporul, ori așa cum spune el, guvernul?

Când vedem această dragoste cu care ne înconjoară poporul, îndoită putere crește în inimele noastre și zic fraților mei conluptători: Înainte!

Și când mâine de pe masa asta simplă și săracă, de brad, voi alerga cu acceleratul spre strălucită casă a dietei din Pesta, cea toată aur și marmoră și pompă, voi zice celor din acea casă: Am fost în mijlocul poporului, și vin de acolo cu inima plină de convingerea tare, că pe voi vă ține în aceste jilțuri aurite numai puterea, dar pe noi dragostea poporului!

Dr. Suciu începe astfel:

Aceea ce ne face și pe noi și pe d-v. să alergăm la sfaturi de acestea și peste tot să ducem greaua luptă politică, e dragostea de neam! Mie unuia, încă mi-e drag neamul, dar și mai drag mi-e adevărul. Și dragostea asta de adevăr, mă face să mă aprind, când văd cum în țara asta un neam cearcă să stea cutropitor peste alt neam, lăudându-se că doar el, neamul cel deasupra, e pe aceste plaiuri de o mie de ani, a vărsat în apărarea lor sângele fiilor săi o mie de ani, i se cade dar a fi domn și stăpân peste el! Dar uită toți lăudăroșii aceluia neam, că noi Românii nu suntem aici de o mie de ani,

ci ca mâine *suntem aci de două mii de ani!*, și că noi am îngrășat și mai mult acest pământ cu sudoarea noastră muncindu-l, și cu sângele fiilor noștri în războaiele contra dușmanilor ce veneau asupra lui !

Din vorbirea d-lui I. Vasiliu :

Când noi alergăm unii spre alții, nu facem altceva decât ce ne poruncește duhul vremii și natura care ne zic să năzuim și noi spre dezvoltare și spre *a ne păstră neamul* așa cum l'a lăsat D-zeu ! Putem noi, poporul, lua în privința asta pildă dela cocostârca și dela rândunele. Au nu vedem noi pe aceste păsări ale cerului, cum ele, când vine vremea aceea, să adună și țin sfaturi, un fel de adunări ale neamului lor, chibzuind că ce au de făcut, că, uite, să apropie zile vrășmașe pentru neamul lor? Și ce fac? Să înțeleg și hotărisc, că, pentru a-și feri neamul de peire, să plece din calea primejdiei spre hotare mai primitive, spre țări calde, și să vină iară înapoi numai după ce vrășmașă lor cea mare, iarna, a trecut. S'or fi ducând, gândesc eu, la sfatul rândunelelor și a cocostârcilor și câte un vrăbioiu, câte un pițigoiu ceva, și le-o fi spunând să nu meargă, să stea aci, că cum nu pier ei în vremea iernii, doar n'or peri nici ele. Dar putut-a vreodată vrăbietul ori pițigoiul să abată pe rândunele dela drumul cel firesc al lor, înșelându-le să meargă spre perire? Și la ce drumuri grele și lungi pornesc ele pentru a-și scăpa neamul de perire! De-am avea și noi atâta dragoste pentru ferirea neamului nostru de perire, și am porni pe grelele drumuri ale luptei pentru mântuirea lui, ca aceste mici păsărele la grelele drumuri peste mări prin furtuni și foame, — ce bine ar fi !

Urmează d. Goldiș :

Pe când d-l V. Goldiș, a venit la rând să vorbească, soarele bătea tare asupra mesei de pe care vorbeau oratorii și-i ardea. De aceea vorbitorul acoperindu-și capul, începe astfel a vorbi :

Vă rog să mă iertați că vorbesc cu pălăria în cap, dar iată tare își varsă soarele razele sale înfocate peste noi! De-ar da Dumnezeu să se răverse în curând și soarele dreptății așa peste noi și să ne încălzească!

Vorbește după aceea dr. Bontescu :

Intrunirea se încheie cu vorbirea d-lui dr. Maniu care încheie astfel :

Singur puterea lui Dumnezeu ne mai poate ajuta să scăpăm bietul popor de aceste stări slabe. Iar D-zeu așa ne va scăpa de ele, de vom fi noi măcar de aci încolo mai cuminți, mai luminați, mai ascultători de binevoitorii noștri, căci atunci, cum zice proorocul: „Orice vor sfătui cei buni între sine, plini-se-va lor. “Așa ajuta-va Dumnezeu să se plinească și ale noastre bune sfaturi!

Adunarea, înainte de a se despărți a votat o moțiune

ca și cea de la Lugoj, cu adaosul unui paragraf deosebit pe care-l reproducem aci:

Iar privitor la legile militare își arată credința că dreta în urma alcătuirii ei de azi, nu poate fi chemată să pună această nouă sarcină poporului, care este scos din casa unde să făuresc legile țării, și chiar și foloasele armatei și a împărăției; protestează în contra năzuinței de a introduce și în armată năzuințele de maghiarizare în contra limbii și ființei naționale a celorlalte popoare, cari toate împreună susțin și apără această împărăție.

În urmă arată de nou alipirea sa la programul național și încrederea sa în Comitetul național conducător !

Starea agricolă a României la finele lunii Iunie 1911

Ploile, cari în această lună au căzut la scurte intervale, și căldurile simțitoare din ultima decadă au făcut ca pretutindeni vegetațiunea să se desvolte repede și să progreseze mult; încât, la sfârșitul lunii în toată țara semănăturile se găseau în condițiuni cât se poate de mulțumitoare. Sunt totuși unele regiuni dela câmp, unde atât în cursul lunii Mai cât și în lunie ploile au fost mai rari și mai puține, din care cauză semănăturile au suferit și au progresează încet. La sfârșitul acestei luni și la începutul lui Iulie au căzut însă ploi suficiente și în aceste regiuni; așa încât și aei semănăturile pot fi considerate ca asigurate.

În partea de sus a țării, unde ploile au fost mai dese și mai abundente, s'au îndreptat mult semănăturile, fânețele și pășunile după podșuri și platouri; în schimb, au fost împiedicată facerea lucrărilor de întreținere ale plantelor prășitoare și pe alcurea au fost inundate șesuri, producându-se stricăciuni semănăturilor și fânețelor. În câmpie, ploile dela sfârșitul acestei luni și din primele zile ale lui Iulie sunt de mare folos porumbului și altor plante mai târzii; este însă temere că se va deprecia calitatea cerealelor cari începuseră a fi secerate după căldurile din ultima decadă.

Grâul, secara și orzul de toamnă a ajuns la complecta maturitate în a doua jumătate a lunii numai în câmpie și în partea de lângă mare și au legat în cele mai bune condițiuni, având pretutindeni spicul mare și bobul plin; secerișul a început încă din cursul decadei a treia, dar este în parte împiedicat de ploile ce cad. În partea de sus a țării, unde în general vegetațiunea este mai târzie cum și din cauză că primele două decade a fost mai reci, abia a legat și se găsește în pârgă, secerișul va începe dar mai târziu. Cu toate astea, în afară de micile stricăciuni produse de ploi, vânturi și de grindinele parțiale, se prevede pretutindeni o producțiune frumoasă de grâu și de orz. Ovăzul s'a îndesat și a crescut mult, i-a dat spicul și a legat în ultima decadă: va da deasemenea o bună producțiune pretutindeni.

Rapița s'a terminat de secerat în prima jumătate a lunii și

s'a și treerat; producțiunea ei este mulțumitoare, deși variabilă după regiuni și localități.

Porumbul s'a mai semănat încă și în prima decadă a acestei luni în unele părți; cu tot timpul rece din cele două decade pretutindeni el este acum frumos și înaintat în vegetație, mai ales în părțile unde a plouat mai mult. Prașila întâia a porumbului s'a terminat în întreaga țară, iar în ultimă decadă a început și a doua prașilă sau răritatul și mușuroitul celui timpuriu; deși din cauza ploilor în unele părți această operațiune se fac cu greu și buruenile l'au năpădit. După ploile abundente și căldurile din urmă porumbul a luat o dezvoltare extraordinară pretutindeni, iar la mare parte din cel timpuriu începuse a-i da spicul în ultimele zile.

Sfecelele de zahăr, fasolea, mazărea, tutunul și toate plantele prașitoare sunt frumoase și viguroase, prășindu-se pentru a doua oară acolo unde sunt brațe și timpul permite, întrucât lucrările s'au ajuns.

Fânețele naturale s'au început a cosi în câmpie, însă nu au timp favorabil la uscatul și strânsul lor, în regiunea dealurilor și a muscelor este în floare și gata de cosit; cele artificiale ca lucerna și trifoiul s'au cosit pentru a doua oară în câmpie și sunt gata de cosit în partea de sus. Mazarichea, sorgul, porumbul și alte plante de nutreț, s'au îndeșit și dezvoltat mult după ploile din această lună.

Pășunile au iarbă îndestulătoare în toată partea de sus a țării și în regiunile unde a plouat mult; în câmpie ele se uscase din cauza puținelor ploi, acum însă și aci a dat iarba din nou, care crește cu vigoare.

Viile au înflorit în prima jumătate a lunii și au legat puțin rod; ele se sulfatează pentru a doua oară. Prin unele regiuni a început a se ivi mana (peronospora).

Pomii fructiferi și arborii ale căror frunze fuseseră distruse de omizi au dat din nou și acum sunt iarăși verzi. Dintre fructe s'au copt: agrișele, coacăzele, cireșile și vișinele cari sunt în abundență pretutindeni.

(Comunicare de la „Observatorul meteorologic“).

LICITAȚIUNE

În ziua de 27 Iulie 1911, orele 10 a. m., se va ține licitațiune cu oferte închise în localul fermei Ișalnița, pentru vânzarea a diferitelor scule și obiecte scoase din uz și anume: 1 sul de șapirograf; 4 linii de lemn; 1 garnitură de treerat sistem Marschal; 1 secerătoare cu aparat de legat; 1 secerătoare simplă; 2 vânturători simple; 2 lopeți de fier.

Aceste scule și obiecte se pot vedea în toate zilele de lucru (orele 9—12 și 3—6) la fermă.

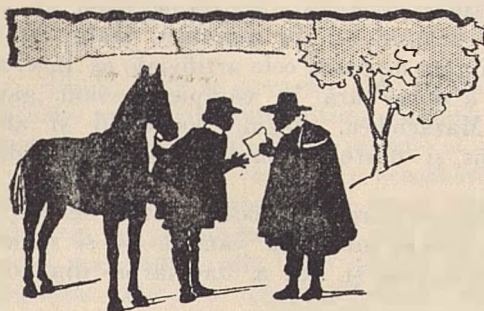
PAGINA GLUMEATĂ

LA UN ȘIRET, UN ȘIRET ȘI JUMĂTATE

— DUPĂ ALȚII —

Ați auzit Domniile-Voastre de vestitul doctor Draș, cel care avea un chip deosebit de-a lecui boalele? Așa, bună oară, când îl chemă la o coconiță, cu mai multă stenahorie decât boală, îi da să mănânce o septămână de-a rândul câte-o farfurie învârvonată de sarmale naționale, — la care ținea el foarte mult — și ca prin minune o vindecă.

Acest doctor, cum îl vedeți aci cu mantaua și pălăria, gata de drum, avea un cal frumos, minune mare, și la care ținea ca la ochii din cap.

Voea omul să se ducă în țeara lui pe vreo două luni și nu știea cui să'ncredințeze pe Sultan, — așa-l chemă pe cal. L'ar fi lăsat acasă, dar își aducea aminte de zicătoarea țerei: «Ochii

stăpânului îngrașă calul». Și, ce-i drept, pe mulți vizitii îi dase afară, fiindcă'n loc să dea lui Sultan ovăzul, dușmanul îl ducea la cârșmă pe rachi.

Și așa doctorul nici cu'n chip nu se'ndură să lase calul pe seama vizitiului. Să-l ia cu sine, nu se putea! Atunci își aduse aminte de chir Miltiade, negustor mare la târgul de afară, și că tocmai îl lecuiser de-o boală grea de stomah, dându-i să mănânce în fiecare zi câte-o strachină de borș cu buruene și să nu ia pic de altă băutură. Nu-i luase nici un ban, dar și negustorul îi făgăduise mulțumire veșnică.

Se gândi doctorul: «Chir Miltiade e omul meu», și zise:

— D-le Miltiade, îți încredințez pe cel mai iubit prieten al meu. Să mi-l păzești ca ochii din cap. Cheltuiala îți voi plăti-o toată până la pară.

— Cum de nu, d-le doctor, poți fi pe pace.

— Ascultă ce-ți spun: Eu înțeleg limba cailor. Toate dobitoacele au graiu ca și oamenii. Când m'oiu întoarce, o să-mi povestească tot.

— Vai, d-le doctor, eu, care-ți datoresc viața?!

— Bine dragă, bine. Om sunt și om ești.

A plecat doctorul nostru fără grijă.

Miltiade, ce-i drept, căută de cal și sta față la țesălat

și la hrănit. Intr'o zi eși puțin cu calul la primblare pe pod. În drum, un domn îi aține calea și, din una din alta, face târg cu calul. Miltiade, în glumă, ceruse o sută de galbeni; iar boierul scoase banii și îi dădu. Negustorul se gândi mult înainte de a-i lua și la urmă zise: «Uit'te ce, d-le: calul nu-i al meu, eu ți-l dau c'o singură condiție, că de vine stăpânul și-mi face bocluc,—e om amarnic,—să-mi dai calul îndărăt. Boierului îi plăcea atâta calul, încât se primi și așa.

Miltiade, șiretca orice negustor bun, se duse în zi de târg la obor, luă un cal jigărit, dar eftin, și-l puse la grajd cu gând că până veni doctorul, s'o îndreptă el.

Când colo, peste două zile, sosește și Draș.

— Ei dragă, acum să te văz, unde-i calul?

Când îl duse în grajd și-i aretă gloaba cea jigărită, de-i numărăi coastele, doctorul încremeni.

— Ce, glumești, mă Miltiade?

— Pe legea mea, uit'te l'am hrănit, l'am îngrijat, dar, se vede, că de dorul d-tale a slăbit, văzind cu ochii.

Doctorul nu zise nimic. Eșind în curte, vede pe băiatul lui Miltiade, copil de vre-o șapte ani, jucându-se.

— Hai, picuile, pân' la cofetărie să-ți iau zaharicale.

Băiatul voios alergă după doctor. Draș îl duse acasă și-l lăasă în păstrarea slugei, pe urmă căută o haimană de găligan, slab, deșirat și lung de nu se mai isprăvea, lung ca ziua flămândului și, mergând la Miltiade, îi zise: «Uit'te, ți-am adus picuile».

Negustorul holbă ochii și înlemni.

— Ce glumă-i asta, doctore?

— Nici o glumă, calul meu a ajuns în halul în care-l găsesc în două luni, un picu poate ajunge în două ceasuri! Eu sunt vestitul doctor Draș. Dă-mi calul cum a fost, și-ți dau și eu picuile cum a fost; de nu, s'auzim de bine.

Negustorul îngrozit de întorsătura lucrurilor, alergă într'un suflet la boier, mai dădu vre-o zece galbeni pe de-asupra, și, cu chiu cu vai, aduse calul la doctor.

— Ei, așa mai vii de-acasă, chirie dragă, poftim, i-ați piciul în primire.

Neculcea.

SCRISORI CĂTRE REDACȚIE

Domnule Redactor,

Prin aceasta, vă rog pentru ultima oară să binevoiți, ca dela 26 a. c., să-mi trimeteți revista în strada Dănciulescu III, No. 8, proprietatea mea.

Tot prin aceasta, vă rog să binevoiți a primi mulțumirile și recunoștința ce o port revistei „Albina“ și Onor, d-lor membri, de oarece în 1900, când m'am abonat, eram un mic slujbaş și astăzi, prin cetirea revistei, sunt un bun grădinar.

Vă salut cu respect. I. V. Căpățineanu.

BIBLIOGRAFIE

La librăria Socec, București, se găsește de vânzare cu prețul de **1 leu 50 bani**: *Manual pentru moașe*, spre cercetarea și învățarea cercetărei pe dinăuntru și pe dinafară, a femeilor însărcinate și născătoare, cu *34* *obrazuri* în text, de profesor Dr. L. Knapp

În editura librăriei Ioan I. Ciureu din Brașov, a apărut: **Ardealul**, Partea I, **Ținuturile de pe Olt**. *Turnu-Roșu, Sibiu și împrejurimea, Țara Oltului, Brașovul și Țara Bârsei, Săcuimea* (Treiscaunele și Ciucul), *Izvorul Oltului*, de **Silvestru Moldovan**, cu numeroase ilustrațiuni

Prețul **1 cor. 80 bani**.

Recomandăm cu căldură această lucrare abonaților noștri.

Intr'unul din numerile viitoare vom face o dare de seamă mai pe larg a acestei lucrări, reproducând și unele bucăți.

Scoaterea petelor

Petele de untdelemn și de untură, de pe ștofă, se scot prin frecarea bine a ștofei cu o cârpă albă muiată în esență de terebentin. Dacă nu ese dintr'o dată, începem din nou operația.

Cu terebentină amestecată pe din două cu spirt, se scot bine petele de untdelemn de pe mătăsuri.

Almanachul sănătății.

„STEUA”

Societatea „Steaua” lucrează pentru întinderea învățării în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legiuite, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrării statului și ideii naționale române.

Administrația publicațiilor este la librăria C. Sfetea, București, piața Sf. Gheorghe, iar pentru cererile de *inscriere ca membri*, a se adresa d-lui Sp. Haret, București, str. Verde.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fiecare membru este îndatorat ca, în cel dintâiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

În schimb fiecare membru primește câte un exemplar din cărțile sau tablourile publicate de societate anual.

Comitetul: Președinte, Ion Kalinderu, *Membru al Academiei Române*.—Alex. Lepădatu. — *Administrator și casier*, Spiru C. Haret, *fost Ministru și profesor universitar*.— *Secretar*, Corst. Banu, *profesor secundar, fost inspector școlar*.—*Membrii*: Petre Gârboviceanu, *fost Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și Director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român*; I. Dimitrescu Procopie, *senator, fost Primar al Capitalei*; M. Vlădescu, *fost Ministru, profesor universitar*; Cristu S. Negoescu, *fost administrator al Casei Școalelor, profesor secundar*; Pompillu Eliade, *profesor universitar*.—*Censori*, Const. Alimăneșteanu, *inginer de mine*; Preotul econom Const. Ionescu, *profesor secundar*; Const. Alexandrescu, *institutor, fost inspector școlar*.

Membri înscriși și cotizațiuni plătite (urmare)

I. C. (Loco), 1 leu; Pandele Ionescu (Loco), 1 leu; P. Romanescu (Loco), 1 leu; Gr. Popescu (Loco), 1 leu; Zoicaru (Loco), 1 leu; Macovei (Loco), 2 lei; L. Gh. Nicolescu (Loco), 1 leu; T. Părvănescu (Loco), 2 lei; Gh. Nicolau (Loco), 2 lei; Pr. Gh. Dumitrescu (Loco), 2 lei; P. V. Haneș (Loco), 2 lei; Florea Dumitrescu (Loco), 3 lei; Dumitru M. Popa (Dorohoi), 2 lei; Iosif Boni (Dorohoi), 2 lei; C. Calmuschi (Galați), 2 lei; D. Dan (Galați), 2 lei; S. Pipoș (Galați), 2 lei; Gr. Guțu (Galați), 2 lei; Alex. Zaharia, (Galați), 2 lei; M. Jipescu (Galați), 2 lei; Ang. Fratilă (Galați), 2 lei; N. Velichi (Galați), 2 lei; P. V. Păun (Galați), N. Bogza (Galați), 2 lei; I. Mazăre (Galați), 2 lei; I. Chonserie (Galați), 2 lei; D. D. Petrovici (Galați), 2 lei; Gr. Popescu (Galați), 2 lei; Gr. Fortu (Galați), 2 lei; Alex. Nicolescu (Galați), 2 lei; C. Teodorescu (Galați), 2 lei; Eremia Mănișanu (Ilfov), 2 lei; G. Codrescu (Galați), 2 lei; V. Moroianu (Galați), 1 leu; R. Immer (Ilfov), 2 lei; N. C. Popescu (Ilfov), 2 lei; C. Stănescu (Ilfov), 1 leu; C. Mateescu (Ilfov), 1 leu; D. Rădulescu (Ilfov), 1 leu; Ioniță Petre (Ilfov), 1 leu; V. Sagasta (Ilfov), 1 leu; V. Manolescu (Ilfov), 1 leu; Achim Gh. Popa 1 leu; Ion Stancu (Ilfov), 1 leu; I. Gheorghe (Ilfov), 1 leu; Florea Costea (Ilfov), 1 leu; Gh. Zaharia (Ilfov), 1 leu; Gh. Dinu (Ilfov), 1 leu; Alex. Popa (Ilfov), Dima Radu (Ilfov), 1 leu; Tudor Raicu (Ilfov), 1 leu; Anghel Ilie (Ilfov), 1 leu; Petre Niță (Ilfov), 1 leu; Gogu Dimotes (Ilfov), 1 leu; V. Burcă (Ilfov), 1 leu; Gh. Lăzărescu (Ilfov), 1 leu; I. Gogulescu (Ilfov), 1 leu; Metru Morunt (Ilfov), 1 leu; Nae D. Savu (Ilfov), 1 leu; C. Iordache Stancu (Ilfov), 1 leu; N. D. Ene (Ilfov), 1 leu; Vasile Andreiu (Ilfov), 1 leu; Barbu Pena (Ilfov), 1 leu; Moise Andrei (Ilfov), 1 leu; Gustav Vorka (Ilfov), 2 lei; Anton Iacob (Ilfov), 1 leu; C. Botez (Ilfov), 1 leu; I. Popa (Ilfov), 1 leu; N. Lazăr (Ilfov), 1 leu; Marin Tudor (Ilfov), 1 leu; C. Stoica (Ilfov), 1 leu; Paulina Aslan (Loco), 2 lei; d-r Kaminseki (Loco), 2 lei; d-na M. Gh. Costache (Loco), 2 lei; M. Giorgiu (Loco), 2 lei; T. Minovici (Loco), 2 lei; E. T. Canciov (Loco), 2 lei; Magda Carp (Loco), 2 lei; Viorica Marinescu (Loco), 2 lei; Emilia Todirașcu (Loco), 2 lei; Elena Moșoiu (Loco), V. Vrânceanu (Loco), 2 lei.

(Va urma).

Un obraz curat și frumos

Inainte și după

INTREBUINȚAREA

CREMEI și PUDREI „FLORA“

Capilogen „Flora“ (apă de păr) sticla mare lei 3,25, mică 2,50.—Pastă de dinți „Bucol“ lei 1.—Apă de gură „Bucol“ lei 1,50.—Lapte de crin „Flora“ pentru infrumusețarea tenului lei 2.—Săpun de lapte de crin „Flora“ lei 1,25. La nemulțumire se restituie imediat costul.

DE VÂNZARE LA DROGUERII ȘI FARMACII

Se caută depozitari în comunele rurale; a se adresa la depozitarul general L. Lindenberg, București, Str. Lipsani No. 51.

FAGURI artificiali, subțiri și rezistenți se pot avea dela M. ALEXIEF (apicultor), Iași.

THE BANK OF ROUMANIA, LIMITED

Capital Lire sterline 300.000 deplin vărsat. Sediul Londra. Sucursala București.

Comitetul central: la Londra
 Lachlan Macintosh Rate . . . . .
 G. I. Goschen . . . . .
 Vicontele Duncannon . . . . .
 E. W. H. Barry . . . . .
 Robert Hamilton Lang . . . . .
 Demetre de Frank . . . . . Viena
 P. Naville . . . . . Paris
 Ad. Vernes . . . . .

Directori: { C. A. Stolz
 E. E. Goodwin.

Censori: Ioan Kalinderu, Demetru Ioan Chlka și Arthur Green.

Sediul social:

Londra 6 Creta Winchesterstreet.

Sucursala: București, Piața Sf. Gheorghe.

„NAȚIONALĂ“

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE, București

Capital în acțiuni întreg vărsat în aur . . . . . Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă compuse din prime și daune 3.955.688.76

Idem format din capital și alte rezerve „ 1.075.842.60

Total în aur „ 7.052.531.36

Daune plătite 33.000.000

Vice-președinte, A. Bălcolanu.

Dir. general, E. Grunwald.

„NAȚIONALĂ“ asigură contra in-

cediului, a „grindinei“, contra ris-

cului pierderii valorilor. Asigurările

pentru viață sunt primite în toate

combinațiunile obișnuite ca: „cas de

moarte, supraviețuire, zestre și rentă“.

Sediul social în palatul Soc. din str.

Doamnei No. 12, București. Repres.

generală în Buc. str. Smârdan No. 4.

Agenții în toate orașele din țară.

ACTIVITATEA SOCIALĂ

PREOȚILOR ȘI INVĂȚĂTORILOR

COOPERAȚIA DANEZĂ ¹⁾

Intrarea în ele este facultativă, deasemenea și eșirea, iar durata depinde de scop. La lichidare sau se vinde tot ce aparține societății, împărțindu-se tot membrilor, sau se poate reînființa cu intrare de noi membri.

Societățile fiind numeroase s'au grupat în întovărășiri mai mari, alcătuind Confederațiuni și Centrale, asigurându-li-se mai bine desfacerea și procurarea produselor micilor societăți.

Cunoașterea mai amănunțită a câtorva societăți cred că va lămurii și mai bine propășirea țaranului danez și a Danemarcei.

Cea mai importantă prin vechime și activitate este așa numita „Societatea regească de agricultură” înființată la 1769, azi cu sediul în Copenhaga. Ea are azi aproape 2000 de membri și 83 societăți de agricultură federale; un capital de peste 400.000 kr. și o subvenție anuală dela Stat de 200.000 kr.

Scopul acestei societăți se reduce la realizarea următoarelor puncte:

1. De a înlesni călătoriile țăranilor la cele mai frumoase gospodării, câmpuride experiență, ameliorări fondiare, muzee agricole, lăptării, măcelării, școli de agricultură, locuri istorice, etc. Unii din țărani sunt trimiși chiar în Germania spre a observa culturile de acolo.

2. De a organiza pe lângă școlile de agricultură cursuri scurte de agricultură pentru țărani și femei, mai ales vara, iar iarna li se dă cunoștințele necesare relative la lăptărie,

¹⁾ Vezi No. 39.

creșterea și alimentarea vitelor, comptabilitatea agricolă, creșterea păsărilor, noțiuni de igienă casnică, etc.; cursurile se fac sub formă de conferințe, întregite cu exerciții la câmp, în staule și chiar în laboratorul școlii.

3. De a organiza expoziții anuale și premii în bani, în instrumente, semințe, animale, cărți, etc.

Citez câteva dispoziții ministeriale, pe care trebuie să le îndeplinească gospodarul ce aspiră la premiul acestei societăți.

a) Se premiază acei țărani, care trăesc din venitul pământului lor.

b) Acei cari, nu numai că au dat produse bune, dar au păstrat și fertilitatea pământului.

c) Să se observe modul de păstrare al gunoiului.

d) Se va avea în vedere modul cum se îngrijesc animalele și numărul lor în raport cu întinderea pământului ce posedă.

e) Să se observe arăturile, lucratul pământului, sistemul de rotație, repartizarea și varietatea culturilor, etc. Pietrele să fie adunate de pe locuri, pământul nisipos să fie amestecat cu cel argilos. Felul îngrășămintelor întrebuintate. Nici o palmă de pământ să nu fie necultivată.

f) Comisia va avea în vedere curățenia casei și a staulelor.

g) Cele două registre date de societate să fie completate conform rubricilor: întinderea pământului, felul și calitatea, data facerii arăturilor și a fiecărei lucrări în parte, cheltuielile ocazionate, cantitatea recoltelor pe categoriile de plante, valoarea lor și plusul ce rezultă.

h) Se vor preferi la premiare țărani cari au progresat în toate ramurile și izvoarele de economie casnică. La cei ce iau premiul I se va cerceta și registrul de comptabilitate agricolă.

4. Altă operație a societății este înființarea profesorilor ambulanzii de agricultură (consulenți), cari exercită o foarte mare influență asupra țaranului, căci prin sfaturile date și prin bunele rezultate obținute, au ajuns să inspire cea mai mare încredere țaranului și de aici rezultă ușurința, cu care le urmează pe conducătorii săi, oridecâteori este chemat la înființarea vreunui așezământ de interes public.

Activitatea acestor profesori ambulanzii se mărginește în: supravegherea câmpurilor de experiență, la conferințe populare, darea de consultațiuni agricole, ținerea de cursuri ambulante, redactarea de reviste, etc.

5. Tot societatea aceasta se ocupă cu înființarea școlilor de menaj și a învățământului ambulant de menaj, care a avut drept rezultat pregătirea unei bune gospodine, îmbunătățirea traiului și cultivarea diferitelor legume și fructe, cari se pot conserva. Iată ce se cere unei absolvente a cursului de menaj: să știe «a-și regula cheltuielile cu economie, a lucră

în casă tot ce se poate, a utiliza produsele grădinei de zarzavat și de pomi, a aranja și conduce această grădină, a avea o bucătărie, care să dea maximul de putere nutritivă și igienică, cu minimum de cheltueli».

Azi în Danemarca sunt peste 60 de învățătoare ambulante și aproape nu găsești țărancă, care să nu știe a găti cel puțin 20 feluri de mâncare, conserve, siropuri, etc.

6. Alt punct însemnat este susținerea școlilor de agricultură înființate mai ales de particulari și ajutate de Stat și de societățile agricole. Relativ la aceste școli putem spune, că în ele nu se primesc tineri decât între 20—35 ani, cari sunt apți pentru lucrările câmpului și capabili de a-și înțelege menirea. Partea practică se face pe pământul școlii, iar cea teoretică în muzee și laboratoare. Marele muzeu dela Școala de agricultură, din Dalum-Fionia, este despărțit în mai multe secțiuni și cuprinde diferite feluri de pământ, minerale, colecții de păsări, insecte, produse animale, produse ale industriilor tehnice și agricole, fel de fel de îngrășăminte chimice, instrumente de agricultură și lăptărie, cele mai vechi și cele mai noi, schelete, etc.

Fiecare școală are o grădină botanică, una de zarzavat, una de pomi roditori și câte un bogat câmp de experiență.

Tot prin societatea regească de agricultură s'a putut da o extindere mare horticulturii și pomiculturii, care din cauza climei reci nu puteau prospera și se simțea nevoia importului de fructe. Prin selecțiune și prin pepiniere de aclimatizație, s'a reușit a se obține anumite varietăți de pomi roditori, cari răspândindu-se la țărani sub formă de puști altoiți, s'a ajuns la întocmirea frumoaselor grădini de azi, cari dau atâtea fructe, încât cu toată consumația mare interioară, tot ajung spre a alcătui un articol de export.

În fine această societate mai are în vedere și pe copiii orfanilor, pe cari sub formă de colonii agricole îi plasează pe la diferite ferme, dând cu modul acesta noi forțe agriculturii și scăpând pe aceste creaturi stinghere dela o decădere și nenorocire sigură.

În afară de societățile cu caracter pur agricol, mai întâlnim un altfel de societăți în legătură cu acestea, numite *Societăți pentru cultura landelor*, cari, sprijinite de Stat, au de scop de a transforma toate locurile neproductive din cauza mlaștinilor sau nisipurilor în locuri bune de cultură sau împădurindu-le. Ei bine, aproape 50.000 ha au fost prefăcute prin mijlocirea acestor societăți și lucrările continuă și acuma.

Întâlnim apoi nenumărate societăți de creșterea animalelor domestice, care prin ajutorul unei selecțiuni riguroase, prin hrană consistentă și suficientă și prin încurajeri indirecte, ca expoziții, premieri, etc. au făcut azi ca Danemarca să fie trecută printre țările de frunte din punct de vedere

zootehnic. În adevăr găsim aci societăți aparte pentru creșterea cailor, a vacilor, a porcilor, a găinilor, etc. pe care nu le vom mai descrie spre a ne ocupa mai de aproape de *Societățile cooperative de lăptărie*, care sunt cele mai importante prin rezultatele ce au dat.

(„Curierul băncilor populare“).

I. Moțoiu.

Din raportul adresat d-lui Revizor școlar de Constanța

asupra

cursurilor practice de grădinărie dela Buftea

Domnule Revizor,

Fiind detașat a urmă cursurile practice ale școlii de grădinărie din Buftea, dela 22 Februarie până la 1 Octombrie a. c., cred că este de a mea datorie a vă arăta în mod amănunțit practica ce am făcut-o la această școală timp de șapte luni, cunoștințele ce am dobândit și felul cum trebuie să mă folosesc de ele, pentru a fi exemplu de imitat sătenilor în mijlocul cărora trăesc.

Școala practică de grădinărie dela Buftea nu a fost o școală oficială, ci înființată din inițiativă particulară de marele patriot și filantrop român Principele Barbu A. Știrbey pe frumosul Domniei sale domeniu. Domnia Sa a pus totul la dispozițiunea învățătorilor cursiști : teren pentru grădina de zarzavat 10 pogoane, apă pentru udat, pepinierile de vițe altoite și pomi pentru lucrările practice ale învățătorilor, stupina pentru studiul apiculturii, și întreținerea învățătorilor ca în cel mai bun internat dela orice școală a Statului.

Alături de Domnia Sa a fost și omul școlii care se gândește numai la ridicarea morală și materială a săteanului nostru — Domnul Spiru Haret — Ministrul cultelor și instrucțiunii publice, care ne-a trimis conferențieri din cei mai eminenti și speciali pentru partea teoretică ca: Domnul N. Nicolaescu, inspector școlar, pentru apicultură, Domnul I. Hașeganu pentru horticultură și domnul Popovici-Lupa pentru agricultură, plus și înlesnirea ce ne-a făcut-o cu foile de drum pe căile ferate și plata suplinitorilor la catedre.

Lucrările practice de grădinărie s'au început la 22 Februarie, iar deschiderea cursurilor s'a inaugurat după această dată în prezența d-lui inspector școlar N. Nicolaescu, a d-lui revizor școlar I. Ghiață, a d-lui Gh. Simionescu, conducătorul grădinei de zarzavat, și a învățătorilor prezenți.

Am fost 12 învățători cursiști și 7 țărani din diferite județe, cari au luat parte la lucrări.

Cele dintâiu lucrări de grădinărie au fost facerea răsadnițelor. Am lucrat sub conducerea d-lui Gh. Simionescu și am făcut răsadnița zisă: „pat cald“ în două feluri, pe platformă de băligar de cal care a servit pentru mai multe rame și cu groapă în pământ um-

plută cu băligar de cal pentru fiecare ramă în parte și acoperite cu geamuri, și am mai făcut și răsadnița zisă „pat rece“, adică fără băligar de cal — direct pe pământ — în mod rudimentar și acoperită cu rogojini. În aceste răsadnițe la pat cald și la pat rece ne-am pregătit toate răsadurile pentru cele 10 pogoane de teren, cari au format grădina noastră de zarzavat, în plus răsadurile cari le-am vândut.

Cea mai mare grijă în grădinărie este a răsadurilor. Intocmai ca pe copiii mici trebuie să îngrijești micile și plăpânde plante cari au nevoie de căldură, lumină, aer și apă. În Februarie și Martie este timpul cel mai schimbăcios și tocmai acesta ne făcea ca să avem multă grijă și atenție asupra răsadurilor ziua și noaptea.

La începutul lui Martie, când timpul ne-a permis, am lucrat cu grăbire la pusul: arbagicului, usturoiului, bobului și mazărei, cari cer să fie puse cât de timpuriu, căci atunci reușesc mai bine. După terminarea acestora, apoi am continuat cu: păstârnacul, morcovul, salata, pătrunjelul, mărarul și apoi cartofi, cari tot asemenea cer să fie puse de timpuriu. În luna Aprilie am pus: fasole, castraveți, pepeni, dovleci, porumb, etc. După terminarea semințelor care se seamănă de-a-dreptul pe teren, am început apoi răsădirea plantelor din răsadniță începând cu: pătlăgelele roșii, vinete, ardei, varză, gulii, conopidă, praz, ceapă de apă, etc. Toate aceste răsaduri ca și celelalte plante semănate de-a dreptul pe teren, au fost puse în brazde joase numite în termeni grădinărești „fitării“, sau pe șențulețe numite „cavale“, având printre ele canale de irigație, spre a putea fi udate la trebuință.

Odată cu răsădirea plantelor pe teren, am început și cu udatul lor. Apă pentru udat, am avut suficientă, fiind ridicată la înălțime de vreo 10 m. de un motor electric din Colentina într'un uluc (zgiab) de scânduri, de unde se distribuia la grădina fabricii de conserve, la a noastră și la alte câteva.

După ce-am terminat cu răsăditul și am complectat toată grădina, am avut numai lucrările de întreținere: prașitul, plivitul, stropitul (saramuratul) și udatul, cari au fost făcute în cea mai mare parte de sătenii cari au fost cu noi, de oarece în acest timp ca și mai înainte, noi învățătorii am luat parte și la lucrările de vie și de pomi, unde am învățat: altoitul viței în uscat, așezarea ei în rume-guș de ferăstrău spre a face lăstar, punerea în biloane, plantatul viței, legatul ei, plantarea și altoirea pomilor și altoitul viței americane în verde. La aceste lucrări am urmat cu rândul în serii, astfel că o parte din noi rămâneam la grădina de zarzavat, iar o parte mergeam la lucrările de vie și pomi, apoi ne schimbam, încât am putut să ne însușim temeinic și în mod practic cunoștințele de grădinărie, pomologie, viticultură și apicultură, mulțumită și domnilor conferențieri cari ne-au luminat și ne-au lămurit la timp despre toate lucrările ce le-am săvârșit.

Până la 20 Iulie s'a terminat cu toate răsadurile în grădina de zarzavat, de asemenea și lucrările de la vie și pomi după această dată, erau de o mai mică importanță, așa că de acum înainte aveam

numai lucrări de întreținere, observațiuni și comparațiuni în viața plantelor. În grădina de zarzavat după această dată, am început să recoltăm în cantități mai mari, așa că de-acum înainte ne-am ocupat cu recoltatul și cu vânzarea zarzavaturilor în special. Debușul cel mai mare l-am avut la fabrica de conserve din Buftea, precum și mai multe sate din apropiere.

La 25 August au fost concediați ceilalți colegi și am rămas numai trei învățători între cari am fost și eu, spre a recolta, vinde zarzavatul și a ține socoteală de încasări și de cheltueli. Conform ordinului Onor Administrației Cassei școalelor în ziua de 26 Septembrie terminându-se recoltatul grădinei și încetând orice încasare, domnul inspector școlar N. Nicolaescu împreună cu d. Gh. Simionescu și cu noi cei 3 învățători, am făcut distribuirea beneficiului, dându-li-se sătenilor 60%, iar învățătorilor 30%, rămânând pentru conducătorul grădinei și ajutorul grădinar 10%.

Totalul încasărilor a fost de 6200 lei, cheltuelile au fost de 3000 lei, iar beneficiul net a fost de 3200 lei, ceia ce vine 320 lei la pogon, beneficiu net. Tot în luna Septembrie, am distribuit și toate semințele de zarzavat cultivate și recoltate de noi.

Scopul pentru care s'a înființat această școală de grădinărie este de a se naționaliza și la noi cultura zarzavaturilor și de a alungă pe străinii cari au această ocupație bănoasă. Deci reîntorși acum în satele noastre trebuie să începem și noi o activitate în acest senz.

Noi învățătorii nu urmărim scopul de a câștiga prin grădinărie, ci de a naționaliza cultura zarzavaturilor, deprinzând și pe sătenii noștri la această ocupație.

Ei bine, pentru aceasta eu cred că nu este nimerit ca să ne expunem noi la pierderi prin diferite întreprinderi, ci după părerea mea, eu cred că prin grădinele școlare am putea atinge mai bine acest scop și iată cum :

Mai fiecare școală are grădină școlară de cel puțin un pogon și aici în județul nostru se poate înzestra aproape toate școlăle cu teren necesar pentru grădinele școlare chiar lângă apă, unde este teren liber din vatra satului, care se dă gratis la orice locuitor; necum la școală.

Pe acest teren numit „grădină școlară“, fie el mai mare, fie mai mic, învățătorul să facă în mod obligator grădină de zarzavat, pepenieră de pomi altoiți și de vițe altoite. Să lucreze cu elevii cei mari din divizia II-a și a III-a, toate lucrările grădinăriei: răsadnițele, răsăditul plantelor, prășitul, plivitul, udatul, recoltatul, etc., răsadnița de pomi, plantatul lor la școala provizorie, altoitul și răsăditul, asemenea și altoitul viței americane, cine îl știe.

În grădina școlăi se vor face răsaduri suficiente de tot felul de zarzavat, atât pentru grădina școlăi, cât și pentru fiecare elev din divizia III-a, care va fi obligat să-și ia răsaduri și să le răsădească acasă în grădina părintească, sub controlul învățătorului.

Tot asemenea și cu pomii roditori și cu vițele altoite, cari se vor altoi de elevi împreună cu învățătorul și în urmă li se vor dis-

tribui, spre a se planta acasă la ei, tot sub controlul învățătorului. Cu chipul acesta vom angaja și pe părinții copiilor la asemenea ocupație, văzându-ne pe noi că ne interesăm și controlăm de aproape pe copiii lor ce lucrează în grădina părintească. Astfel se va naște emulația printre ei și se vor deda cu drag la această ocupație, când mai în urmă vor gusta și roadele muncii lor.

Deci, cursurile practice de grădinărie cari s'au ținut în anii 1909 și 1910 la Buftea, eu le găsesc foarte folositoare învățătorilor, dar să lucreze în felul arătat de mine, ca prin grădinele școlare, cari trebuie să ia un alt avânt, să naționalizăm cultura zarzavaturilor, a pomilor și a viței de vie; nu prin înființarea de grădini pe întinderi mari, unde învățătorii ar fi expuși să piarză.

Subsemnatul, având grădină școlară, pe care o lucrez cu elevii de 11 ani, sunt convins că lucrând în această direcție în felul arătat, voi putea îndemna sătenii mei la aceste ocupațiuni folositoare.

Diriginte, C. Ionescu.

COOPERATIVELE ȘCOLARE

În ultimii doi ani am avut ocazie să citim prin revistele și ziarele noastre despre o nouă instituție, de care se leagă mari nădejdi în privința unei organizații economice sănătoase în viața satelor noastre.

E vorba de cooperativele școlare, menite a fi izvorul societăților cooperative atât de importante pentru ușurarea țaranului român.

Am înregistrat chiar și înființarea și modul de lucrare a unei asocieri de școlari, care și-a început activitatea de mai bine de o jumătate de an.

În fața unor fapte concrete pe terenul cooperăției școlare, fapte, cari după a noastră părere nu pot fi privite drept exemplu de urmat, câtă vreme se ciocnesc în cap cu principiile adevărate cooperății, ne vedem îndemnați a contribui și cu acest prilej, pe cât ne este cu putință, cu unele lămuriri în chestiunea aceasta atât de importantă.

Vom clarifica mai întâiu noțiunea cooperăției, caracterul specific al societăților cooperative în general, și apoi vom trece la aplicarea principiilor cooperative în viața școlară.

În viața economică o societate cooperativă este „o tovărășie, de bună voie a mai multor persoane cu aceleași interese, cari, prin *munca laolaltă*, tind să îndeplinească diferite roluri economice, însumându-le într'o unitate (capital întreprinzător, lucrător, cooperător), pentru satisfacerea nevoilor obștești“.

Baza societăților cooperative este deci *munca*, munca înfrățită întru apărarea intereselor comune.

Munca aceasta o săvârșesc societarii mai mult prin puterile lor spirituale și fizice, prin puterea izvorâtă din legătura lor strânsă, din unirea lor într'un singur mănunchiu, decât prin puterea capitalului lor bănesc.

Chiar pentru acest motiv societățile cooperative au un caracter mai pronunțat în direcție morală, decât în cea materială.

Deviza societarilor este: „*prin noi înșine*“. Motorul principal este deci forța morală.

După felul lor societățile cooperative sunt societăți de credit, de consumație și de producție.

Să vedem cum se prezintă chestiunea cooperativă în viața școlarilor.

Interese comune întâlnim și aici.

Carte, tăbliță, ceruză, hârtie, penițe, peste tot rechizite de învățământ trebuie să aibă fiecare școlar și după cât e posibil, de calitate bună și ieftină.

La aceasta se poate ajunge prin înființarea unei societăți de consumație, care în cazul de față ar fi o librărie cooperativă. Aceasta va procura din banii societarilor deodată toate rechizitele necesare dela o librărie mare, de unde în acest caz se dă un rabat de 10%. În acest chip librăria școlară poate desface marfa între membrii societății, cu prețuri mai mici, decum le-ar plăti fiecare în parte, și calitatea mărfii încă va fi mai bună ca la comerciantul detailist. În schimb însă vânzarea în detail, deci *munca* de desfacere, trebuie să o săvârșească societarii.

O societate de producție din viața școlarilor ar fi bunăoară o societate corală. Interesul comun în acest caz e cultivarea sentimentului estetic prin cântare. Cântările armonioase, produsele acestei societăți sunt și ele roadele unei munci stăruitoare, desfășurată de către societari. Pe urma acestor roade ale muncii societarii au foloase morale și pot avea chiar și foloase materiale, dacă le împărtășesc și altora.

Cât pentru societățile de credit bănesc, mărturisim, că în viața școlarilor nu le admitem bucuros. Lipsurile, ce le-ar întâmpina un școlar în viața școlară, credem, că se pot înlătură prin societățile de consumație, cari în caz de lipsă pot da rechizite ș. a. și pe credit până la suma părții sociale, sau și mai mult dacă e garanție morală suficientă.

Cred că și din această scurtă expunere ne-am putut convinge, că și cooperativele școlare se întemeiază pe aceleași principii, ca în general toate societățile cooperative.

Am văzut, că dreptul lor de existență este *munca* laolaltă în vederea unui scop comun.

O societate, care vrea să-și ajungă un scop al său prin alte mijloace, decât prin munca societarilor bunăoară, prin „colectă“, etc., nu mai este o societate cooperativă, ci mai mult o societate de cerere de milă, o societate de cereri de pomană, ca să nu-i zicem pe nume.

În acest caz toate principiile frumoase: „*prin muncă*“, „*prin noi înșine*“ ș. a., rămân la o parte.

Asemenea societăți se pot admite numai când e vorba de neputincioși, de cei cari nu pot lucra din cauza unor defecte trupești ori sufletești. În favorul acestora se poate întreprinde colectă, și societatea are datorința morală să-i sprijinească, dar nici acești nenorociți nu îndrăznesc să colecteze înșiși pe seama lor, ci vine o societate umanitară și face acest lucru.

În statutele unei tovărășii școlare, ai cărei membrii sunt oameni înzestrați cu puteri de muncă, principiar vorbind, nu se poate admite colectarea de bani pe seama acelor membri.

Acestora nu li se poate îngădui să tindă către lucruri, pe care nu le pot avea prin propria lor muncă.

Școala trebuie să ne învețe mai presus de toate să muncim. Munca este singurul izvor de producție. Nu e permis să trezim în școlari dorințe, pe cari nu le pot ajunge prin puterea lor de muncă, prin propria lor activitate.

Ajutorul altuia, fie chiar al fratelui tău îți micșorează demnitatea.

Voiește numai ceea ce poți și să faci ceea ce poți.

Într'un raport asupra lucrărilor unui congres ținut la Paris, unde, între alte chestiuni importante privitoare la educația populară, s'a vorbit și despre mutualitatea școlară, se cuprind următoarele: „D-l Godbert se ocupă de elevii cu totul săraci, cari nu pot achita toată cotizația și propune ca conducătorii societăților să procure ceva de lucru acelor copii, pentru ca ei din munca lor, iar nu din pomană, să câștige, ceea ce le trebuie pentru a-și asigura binefacerile unei societăți mutualiste“.

Pentru orice om în stare să lucreze și pentru orice societate compusă din asemenea elemente, singurul mijloc de existență, singurul mijloc ce se poate admite, este munca.

La muncă proprie, la muncă solidară trebuie să ne deprindă orice cooperativă școlară. Prin muncă și numai prin muncă se poate ridica un popor din starea lui înapoiată, nu prin pomană. Spiritul acesta trebuie să ne călăuzească în toate întreprinderile noastre.

(„Revista economică“)

Aurel Bratu.

În vederea cererilor ce ni s'au făcut de mai mulți cucernici preoți, învățători și notari, spre a le da colecții din anii trecuți ai revistei cu prețuri reduse, pentru biblioteci sau pentru premii elevilor absolvenți; facem cunoscut că comitetul revistei le-a admis cererea și deci punem în vânzare colecții din anii trecuți cu următoarele prețuri:

O colecție completă pe un an în fascicule	lei 4,—
» broșată pe un an	» 4,50
» » 6 luni	» 2,—
» » 3 »	» 1,25
» legată » 6 »	» 2,50

Odată cu cererea trebuiesc trimiși cu mandat postal și banii.

Pentru comanda dela zece colecții în sus se mai face un rabat de 5 ia sută.

Administrația.

Rolul social și cultural al cooperativelor sătești

Fără îndoială, că rostul cooperativelor e, ca în locul prim să îmbunătățească starea materială a poporului. Prin lucrarea în comun, prin punerea umăr la umăr lucru firesc, țărănimea va putea înfrânge mai ușor piedicele și greutatea, pe cari puterile izolate ale săteanului cu greu le-ar putea învinge.

Roadele cooperativei însă se extind cu mult mai departe. Prin lucrarea în comun, fără să țintim direct, poporul face mari progrese și pe terenul social și intelectual.

Cooperativele sătești introduse și la noi întru toate așa, ca la alte popoare sunt chemate să ne strângă rândurile, să adune la un loc bogați și săraci, domni și țărani. Tovărășiile sătești țin la an mai multe adunări generale. Cu ocazii de acestea convin la sfat aproape toți bărbații unei comune. Aci au ocazia să se sfătuie împreună. Aci au ocazie să se cunoască bine unii pe alții. Proprietarul ori bogătaniii comunei vor vedea, că dânsii au multe interese comune cu țărănimea mai săracă și că astfel nu-i bine să steie așa departe unul de altul. Inteligenții comunei, preoții, învățătorii, prin faptul că ar sta în fruntea tovarășilor și că prin superioritatea lor intelectuală ar da sfaturi și povețe poporului și-ar câștiga tot mai mult iubirea și încrederea poporului. Atunci poporul n'ar mai putea zice: „Dapoi ce am eu cu popa ori popa cu mine, dânsul își vede de biserică, dumnealui nu-și bate capul cu necazurile și greutatea noastre“. Poate că plânsoarea asta a țaranului de cele mai multeori e dreaptă, dar în zadar, țaranul o spune, dânsul nu știe de cooperative, dar așa în priceperea lui îngustă tot par'că visează, are în gând un fel de conlucrare în comun, ar vrea să audă și să vadă pe domni satului mai des în mijlocul lor grăindu-le și sfătuindu-se laolaltă despre felul cum ar trebui și cum ar fi mai bine să se pună la cale cutare ori cutare lucru, ce-i privește pe toți sătenii deopotrivă. Nimic mai plăcut înaintea poporului decât să vadă pe preot sfătuindu-i și afară de biserică, dându-le sfaturi și povețe nu numai despre cele sufletești, ci și despre cele materiale. În statutele cooperativelor din Germania anume ca să nu fie deosebire de clasă, ca să nu aibă mai multe drepturi cei bogați, ca cei săraci, fiecare membru, indiferent, dacă și-a plătit cota întreagă (de regulă 500 M.) ori că abia a plătit câteva rate de câte 50 de finici, are numai un vot. Aci toți sunt frați, bogați și săraci cu aceleași drepturi.

Țaranul apoi prin faptul, că ia parte activă la administrarea

însoțirii, prin faptul că are de a face cu tovărășia tot într'una, e oarecum silit să facă cunoștință cu o mulțime de termeni financiari, cu forme moderne de credit. În primăvara asta am luat parte la vre-o câteva adunări generale de ale cooperativelor sătești din Germania și am rămas uimit, când i-am auzit pe țărani grăind despre *cont curent, interese capitalizate, hâr-tii de stat, împrumuturi hipotecare*, etc., și țăranii ăștia, cari și-au făcut școala comercială la banca sătească, nu numai pomenesc formele astea de credit, dar știu și când e bine, și de ce e bine să faci cutare sau cutare fel de împrumut.

Când va ști și țăranul nostru altcum să umble cu banul, altcum întrebuintă creditul, atunci putem aștepta și dela ai noștri să mai miște și ei cu câte o întreprindere mai mică, să nu lase, ca să le ia străinul bucătura dinaintea nasului. Țăranul nostru, care are de a face numai cu banca dela oraș, așa de rămași sunt în privința asta, de nici n'am crede. El știe, să meargă la popa cu un wexel și cu doi chizeși buni, și apoi dacă-i face cărțile bine, apoi capătă bani din bancă. Și nu mă mir, că nu știe țăranul. De unde să știe? El nu citește cărți, cari tratează lucruri de astea. Las' că nici nu prea avem, și-apoi și dacă am avea, astea nu le-ar putea învăța țăranul din citit, astea-s lucruri, cari se învață din practică. Directorul de bancă ori oficianții pe lângă cea mai mare bunăvoință nu se pot întinde la povești, nu pot ține școală cu țăranii, când vin la bancă.

Lucrurile astea le poate învăța poporul numai și numai în școala cooperativelor sătești, iar fără cunoașterea acestor speculații, țăranul nostru în zadar va cercă să facă și dânsul întreprinderi, căci nu-i vor succede:

Foarte adeseori constatăm la gazetă, ori în discuții private, că *Românul n'are spirit de întreprindere*, nu-i născut pentru negustorie. Da, se poate, că în Român să nu fie chiar așa desvoltat simțul acesta speculativ, ca bună oară în Grec, Armean ori în Jidan, dar în general grăind, Românul știe să fie și bun negustor, de cumva e cât de cât introdus într'ale negoțului. Pildă să ne fie *Mărginenii*, cari de multe ori și în multe soiuri de negoț sunt foarte speculativi ca și alții.

În Germania, cu toate că aci, fiind statul mamă dulce a tuturor fiilor ei, face tot ce numai îi stă în putință pentru luminarea poporului, totuși și cooperativele nu încetează a lucra pe terenul acesta. Am informații dela federala din „*Newwid*“ că în anul trecut (1910) în jurul fiecărei tovărășii sătești s'au ținut circa 10—15 prelegeri, vezi bine mai ales din domeniul respectivei tovărășii, dar multe

și de conținut social ori literar. Tovărășiile de aici au apoi vreo 34 foi săptămânale, în cari pe lângă agende de a tovarășiilor se face și știință, bine înțeles într'o formă ușoară, după priceperea poporului. Și fiind gazetele astea subvenționate de centralele băncilor sătești, poporul ajunge la ele pe lângă bagatelă sumă de 3—4 Mărci la an. O, Doamne, câte am avea noi de făcut sub steagul cooperativelor sătești! Cât de ușor s'ar lăși *biblioteca Asociațiunei* prin cooperati-vele astea, pe cari nu le prea avem. Până mai ieri alaltăeri aveam la sate școli, cari erau ale noastre, și deși poate erau primitive, unele acoperite cu paie chiar, totuși lumina ce izvorîa din ele, eră cu putere, ne încălzea inimele.

Școalele frumoase, cari se vor zidi de aci încolo, bine înțeles tot pe cheltuelile săteanului, nu le mai putem numi ale noastre, iar focul bengalic, ce va fi în ele, va face rău ochiului și inimei noastre.

Noi să ne facem alte școale, pe cari să le numim *cooperative sătești!*

(„Românul“ din Arad).

Adrian Oțoiu.

MUZEE ȘI EXPOZIȚII ÎN BUCUREȘTI

Muzeul Simu — Deschis publicului Duminicile și Joile dela 11 ore a. m. până la 3 p. m.

Ateneul român (vizitarea localurilor și colecțiilor sale). — Deschis în fiecare zi, 9—12 dim. 2—4 d. a. Taxa de intrare 50 bani.

Muzeul etnografic și de artă națională (Monetăria Statului, șoseaua Kiseleff). — Deschis Joia și în zilele de sărbătoare dela orele 10 dim. până la 5 d. a.

Muzeul de antichități (Universitate). — Deschis Marți, Joi, Sâmbătă și Duminică dela 10—1.

Muzeul zoologic (șoseaua Kiseleff). — Deschis Duminica și sărbătorile dela 10 dim.—4 d. a., și Joia dela 1 a. m.—3 d. a.

Muzeul de lcoane (Casa Bisericeii). — Deschis Joia, dela 3—5.

„Arta“ (Strada Lascar Catargiu, 17). — Expoziție permanentă de pictură, sculptură și atelier artistic de fotografiat.

Biblioteca Academiei Române. — Pentru cărți tipărite, este deschisă dela 8 dimineața până la 6 seara; pentru manuscrite și documente, dela 8—12 și dela 1—6.

Muzeul Aman (Strada Rosetti). — Deschis Joia dela 2—4 p. m.

Diracțiunea Școlii Normale a „Societății“ pentru învățatura poporului român

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință că la școala normală a „Societății“ pentru învățatura poporului român din București, sunt vacante 33 locuri pentru anul școlar 1911—1912.

Din aceste locuri 28 sunt pentru clasa I, iar 5 pentru clasa IV.

Cererile de înscriere se vor adresa direcțiunii școlii până la 31 August cel mai târziu, iar examenul de admitere începe la 1 Septembrie a. c.

În orice cerere de înscriere la concurs se va specifica dacă aspirantul candidează pentru un loc de bursă sau de solvă și va fi însoțită de următoarele acte.

Pentru clasa I-a

- 1) Extractul de naștere, din care să se constate că aspirantul are vârsta între 13—17 ani împliniți;
- 2) Actul de vaccină, sau dovadă că a zăcut de vărsat;
- 3) Un certificat al primăriei locale prin care să se arate calitatea de fiu de român;
- 4) Certificatul de absolvire al unei școli primare, urbane sau al unei școli rurale complete.

Dacă aspirantul candidează pentru bursă, la actele de mai sus se mai adaugă și următoarele:

1) Un certificat al receptorului fiscal respectiv prin care să se arate amănunțit dările ce plătește reprezentantul legal al aspirantului către stat, județ și comună. Acest certificat trebuie vizat de administrația financiară respectivă;

2) Un certificat al primăriei locale, prin care să se arate amănunțit; numărul copiilor și vârsta fiecăruia cum și averea, pe care o posedă reprezentantul legal al copilului. Aspiranții pentru clasa IV-a vor anexa la cerere următoarele acte:

1) Extractul de naștere, din care să se constate că n'a trecut de 19 ani în momentul începerii concursului;

2) Actul de vaccină sau dovadă că a zăcut de vărsat;

3) Actul prin care să se dovedească calitatea de fiu de român;

4) Certificatul de absolvire a patru clase gimnaziale sau a primelor patru clase de liceu;

5) Certificatul de bună purtare liberat pe hârtie timbrată de direcțiunea gimnaziului sau a liceului unde candidatul a urmat cursurile.

Deasemenea se mai aduce la cunoștință că în conformitate cu art. 9 din regulamentul de administrație interioară a școlilor normale se pot acorda dispense de vârstă cel mult până la 6 luni în plus de direcțiunea școlii.

Dispensa în minus nu se acordă.

CĂRȚI PRIMITE LA REDACȚIE

1. *Statutele Casei de sfat și cetire din Călimăneasa, comuna Valea Rea (Jud. Tecuciu) 1911* Vălenii de munte, Tip. „Neamul Românesc“ 1911.
2. *Istoricul Bisericii Precista din orașul Bacău*, de parohul bisericii Sachelarie Teodor Zota, licențiat în teologie. Bacău 1911.
3. *Nicolae Firu, Date și documente cu privire la istoricul școlilor române din Bihor*, Arad 1910. Tipografia diecezană.
4. *D. A. Urbeanu, Neobiăgăria și capitalismul față de hrana populației*. Răspuns d-lui C. Dobrogeanu Gherea. Buc. Tip. Poporul 1911.
5. *Istoria partidelor politice în România de A. D. Xenopol*. Vol. I, Partea I dela origini la 1848. Buc. 1911. Partea II dela 1848 la 1866, Buc. 1911.

Vom reveni asupra celor din urmă scrieri.

R.

PUBLICAȚIUNE

Ministerul de Domenii, aduce la cunoștința proprietarilor de vii și livezi de arbori fructiferi, care au suferit de invaziile insectelor de *Cochylis* și *Endemis* următoarele instrucțiuni:

1. Pentru combaterea larvelor de *Cochylis* și *Endemis* care au apărut în mare număr în podgoriile Odobeștilor, să se întrebuițeze următoarele mijloace de combatere:

Să se facă vânătoarea fluturilor în timpul zilei și iată cum: Se face un cadru de lemn de 2,50—3 m. lungime pe 1,50 m. lățime, pe care se bate în ținte o pânză groasă (de sac). Pe această pânză se întinde o materie cleioasă cum ar fi de ex.: gudronul, colofonul amestecat cu untdelemn etc. Un om duce acest aparat, având grije ca să prezinte partea cleioasă în spre viță.

Pe partea cealaltă, un alt om, fie cu un bețișor, fie numai cu mâna, scutură vița pentru a face să fugă fluturii. Aceștia în sborul lor se lipsesc de aparat unde mor. Acest mijloc de combatere este foarte bun mai cu seamă la viile cu spalier, unde invazia este mai mare decât pe viile cultivate în mod obișnuit.

2. În timpul nopței să se facă deasemenea distrugerea fluturilor întrebuițându-se lămpile speciale pentru acest scop. Cele mai bune sunt lămpile cu acetilină, care dau lumină tare și pot arde 4—5 ore neîntrerupt.

3. În fine, în contra omizilor celei de a doua generație care vor apare în curând, să se facă pulverizațiuni asupra strugurilor cu soluțiuni cu bază de nicotină.

Aceste soluțiuni au dat rezultate foarte bune în Franța, unde se întrebuițează azi pe o scară foarte întinsă.

Una din numeroasele formule a soluțiilor de nicotină, care pare mai eficace este aceea a d-lui Vermorel și Dantony și anume:

Apă 100 litri.

Carbonat de sodiu (Sotray), 200 gr.

Nicotină titrată a 10%, 1 litru 33.

Săpun alb de oleină, 200 gr.

În soluțiune e mai bine să se pună în loc de 200 gr. de săpun, 300 gr.

Aceasta pentru că în genere la noi astfel de soluțiuni se fac cu apă de râu, sau de puț, iar nu de ploaie pentru care 200 grame ar fi suficient.

Aceste pulverizațiuni trebuiesc făcute numai asupra strugurilor și pentru aceasta se întrebuițează la aparatele de pulverizat lănci cu obturatoare de mână. Astfel de lănci se găsesc puse în vânzare în comerț și sunt special construite pentru acest scop.

Măsurile acestea trebuiesc să fie practicate numai decât.

Pentru combaterea primei generațiuni a acestor insecte, vom indica la timp măsurile necesare.

MINISTERUL FINANTELOR

DIRECȚIUNEA CONTABILITĂȚII GENERALE A STATULUI ȘI A DATORIEI PUBLICE

Tablou de numerile titlurilor de rentă 4% amortibilă din 1889 internă,
împrumutul de lei 32.500.000, eșite la sorți la tragerea dela 1/14 Iunie 1911

Valoarea nominală 329.700 lei

A 45-a tragere.

32 titluri a 5.000 lei

21089	21436	21544	21846	22432	22656	22759	22932	23353	23429	23802
21198	21501	21641	21946	22631	22704	22817	23128	23359	23550	24073
21338	21512	21735	22138	22635	22705	22861	23197	23391	23743	

165 titluri a 1.000 lei

5150	6655	8072	9142	10202	11491	12747	14339	16145	17096	18219	19664
5414	6777	8242	9149	10284	11614	13081	14345	16282	17358	18292	19701
5460	6883	8266	9175	10351	11750	13168	14422	16235	17425	18354	19708
5634	6956	8333	9335	10509	11771	13178	14880	16376	17764	18488	19796
5691	7075	8400	9514	10541	11797	13409	14926	16401	17776	18615	19922
5754	7252	8654	9545	10747	11823	13541	15009	16415	17784	18712	20055
5761	7368	8749	9602	10824	11940	13778	15026	16528	17790	18837	20529
5956	7410	8766	9616	10989	11975	13830	15097	16603	17939	18854	20597
6064	7453	8879	9678	11152	12047	13879	15112	16622	17941	19003	20856
6190	7498	8884	9857	11184	12144	13966	15766	16720	18040	19049	20906
6277	7514	8912	9951	11222	12160	14029	15887	16827	18055	19053	20982
6407	7695	8942	9982	11369	12348	14164	15921	16856	18105	19054	
6462	7804	9018	10027	11435	12557	14212	15972	16977	18156	19294	
6628	8024	9065	10199	11441	12675	14284	15994	16934	18195	19604	

47 titluri a 100 lei

186	447	577	1070	1335	1547	1961	2267	2754	3086	3237	3458	3834	4433	4741	4920
402	474	623	1072	1431	1859	2070	2489	2846	3191	3382	3771	4030	4531	4787	4978
404	567	1021	1104	1526	1921	2224	2551	2872	3217	3431	3826	4044	4706	4849	

Plata acestor titluri purtând cuponul No. 2 din 1 Ianuarie 1912, precum și plata cuponului No. 1 din 1 Iulie 1911, se va face cu începerc dela 1 Iulie 1911:

In România: la Cassieria Centrală in București și la administrațiunile financiare in județe.

Tablou de numerile titlurilor de rentă 4% amortibilă din 1889,
împrumutul de 32.500.000 lei, eșite la sorți la tragerile precedente și ne-
prezentate la rambursare până la 1/14 Iunie 1911

Titluri a 5.000 lei

No. titlurilor	Data ieșirii la sorți		No. titlurilor	Data ieșirii la sorți		No. titlurilor	Data ieșirii la sorți		No. titlurilor	Data ieșirii la sorți	
	Luna	Anul		Luna	Anul		Luna	Anul		Luna	Anul
21152	Decemvr.	1910	21458	Iunie	1909	22608	Decemvr.	1910	23871	Iunie	1910
21180	"	"	21550	Decemvr.	1910	22755	Decemvr.	1909	23886	Decemvr.	"
21187	"	"	21917	"	"	22765	Iunie	1910	23912	Iunie	"
21456	"	1909	22254	"	"	23222	Decemvr.	"	24046	"	"

Frumusețea este Podoaba Omenzoi

DORITI să aveți un TEN ALB și FRUMOS?

Intrebuințați numai: **CREMA, SAPUNUL și PUDRA ORIENTALA de ORȘOVA** ale farmacistului
Ignatz Freyler

Recunoscute ca cele mai igienice preparate fără substanțe
vătămătoare cari fac să dispară

Peta, Pistrus, Coșulețe și Crăpături de Vânt conservând obrazul până la etatea cea mai înaintată
Este o ad. vătărată **COMOARĂ** pentru **SEXUL FRUMOS**, se vinde cu:

Lei 1,20 Borc. de Cremă Orient. ; Lei 1,50 Săpunul Oriental și Lei 2 Cutia Pudră Orient.
Se află de vânzare în suoreștii la toate Drogheriile, Farmaciile și Princip. magazine

Brăila: D-ra Albertina Pol-
lak, Clubul Comercial.

Bărlad: Leon M. Finchel-
lmann

Bacău: S. Kellmann.

Corabia: Gr. Petrino, Marin
R. Iliescu, D-tru C. Pe-
trovici, Nicolae Mari-
nescu.

Constanța: L. et I. Lascaridis.

Calafat: Ioscf Rendek.

Caracal: Stănescu et Arghi-
rescu, G. Popescu.

Calărași: Frații Iarchy, V.
R. Bacarescu, G.G. Mun-
teanu.

Cernavodă: Mag. „La Ță-
ranca”

Craiova: S. Lazăr Benve-
nisti, C. R. Iliescu, dro-
guerie, A. M. Berger,

Emanuel David, S. Ben-
venisti, Ioan N. Boeru,

Ed. Kouteschweller, Frații

Paraschivescu.

Dorohol: M. L. Schulimsohn

Focșani: S. Cohn, Frații
Rosner.

Găldan: Gh. Nastasescu.

Galati: Toma Aburel, C.
Teodorovici.

Giurgiu: S. A. Fintzi.

Huși: M. Brochmann.

Iasi: Frații Braun, Str.

Ștefan cel mare 53.

Pitești: Nae Popescu.

Ploiești: I. Năstăsescu, lib-
răr. Farmacia V. Li-
vovschi.

P.-Neamț: S. Stambler.

Roșiori: G. T. Mavrodi-
neanu.

R.-Vâlcea: Gr. Petrino.

Slatina: Badea Florescu.

Slobozia: Nicolae I. De-
leanu.

Târgov. Barbu Călinescu.

T.-Măgurele: Frații G. Luca-
tos, A. Gologan.

Tg.-Jiu: Ilie Șerbu, Ben-
jamin Penchas.

Tg.-Omor: Elias Michelson.

La T.-Severin numai la magazinele Ioscf Frisch

Către abonații noștri

Au trecut deja nouă luni din al XIV-lea an. Rugăm dar pe prietenii noștri să ne trimită prin mandat poștal costul abonamentului. Li mai rugăm să stăruie a face noi abonați, încunostiințând pe cei ce ar dori să se aboneze că vor primi revista, numai dacă vor trimete odată cu cererea de abonament și costul abonamentului de lei 5 pe an.

Reamintim prietenilor și abonaților noștri, că cine ne face cel puțin **cinci** abonați din nou, pentru anul curent, și trimete banii odată cu numele lor, are dreptul la un abonament gratuit, fie pentru biblioteca școlii, fie pentru parohie, cerc literar, etc.

Pentru elevii și absolvenții de școli primare din comunele rurale, reducem abonamentul la **patru (4)** lei pe an, fie că se abonează unul singur, fie o grupă de mai mulți inși la un abonament. Cererea de abonament în acest caz trebuie făcută prin dirigintele școlii, prin preot sau prin notar. Noii abonați cari ar dori să aibă revista dela începutul anului, să arate aceasta pe cotorul mandatului prin care trimit banii.

În tot cazul, cererea de abonament trebuie neapărat însoțită de plată, altfel nu se va satisface. Abonamentele se fac și se plătesc numai pe un an întreg.

Regularitatea cu cari de 14 ani aparam, bogatul material ce am publicat în acest timp și numărul cel mare de ilustrațiuni ce dăm în fiecare număr, sunt o garanție că revista este așezată pe baze solide și că se bucură de sprijinul și de încrederea tuturor.

ADMINISTRAȚIA.